

Wáràgà gítí bá 'dè gbí CÓ KÓÓ mì Jézù jì Jòvànì

Ndâ có gbí wáràgà tí nò

¹ Nìno a wáràgà gítí bá 'dé gbí có kóó mí Jézù tí Bìndi-Mbírì, náa Mbírì tuu ta yí tí Jézù gí bà túbà ndâ i nìno á kèjì gí bà bàkà tí kpónó-kpónó nó á jì ndâ bòò mì wó tí Mbírì. Bìndi-Mbírì gii tuu basìlì mì Mbírì gí bà 'dè gbí có kóó tí nò jì bòò mì wó Jòvànì,

² tí mbe 'dè yúco gítí có mì Mbírì, delè tí mbe 'dè yúco gítí có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì, ta ndâ i nìno náa yí nò ndú ta ọ̀ wó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³ Mbe 'deke ndâ có mì Mbírì nó jì ndâ 'duu a mbe tó pá. Ndâ 'duu nìno delè mbe 'di ndâ có mì Mbírì nó, bìndi ndú gii kpolo tí ndâ có tí nó mí gbí njembí ndú a ndâ mbe tó pá, tacó o bà bàkà tí mì ndâ i tí nò dooko gí.

Jòvànì 'vee ndâ mbe kú kili ta ọ̀ mì Bìndi-Mbírì tí ndâ bàndò vò-nje só

⁴ Nìno a ye tí Jòvànì ká kú cú wáràgà tí nó jì yo tí ndâ mbe kú kili ta ọ̀ mì Bìndi-Mbírì tí ndâ bàndò vò-nje só gbí ndâ to Ásiyà: Ye kú 'deke tí ye jì Mbírì tí nó náa yí kpónó kuu tí , yí sàà ká kuu tí , yí delè wúnò kèjì nó máa, yí 'ví bàkà nambeè mì wó jì yo, yí delè 'ví si yo 'ví dú ta 'dè

njembí yo. Ye kù 'deke tí ye ji ndâ bèrì tí nó vò-nje só mbe se mí kùro Mbírì pí jàlàmbà mì wó nó máa, ndú bàkà nambeè mì ndú ji yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta tó njembí yo.

⁵ Ye delè kù 'deke tí ye ji Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí mbe 'dè yúcó gítí Mbírì ta njembí wó gbaànjé, tí kpédélé 'duù mbe 'vala ndí wó 'do gbí muu 'dú wó, tí 'duù tí nó mbe kù zogo ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó nó, máa, yí 'ví bàkà nambeè ji yo, yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dê njembí yo. À ùlù yí tí mbe zè ndoo nìkì maa, delè tí mbe njaanga mìrì ndoo 'do gbí ndâ vò i mì ndoo ta bà caka ndâ vò i mì ndoo ta mbelè wó.

⁶ Yí delè gù bàkà ndoo tí ndâ bòò-gba mì Mbírì, tí ndâ bu-Mbírì mì Mbírì mì wó tí Bu wó. À ùlù Jézù tí gba tí to tí nó á kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

⁷ Yo kpolo tí yo máa yí kpónó-kpónó kèjì co gbí kùlù mù. Ndâ 'duù 'dáá gí bà òò bà gí yí ta ọò ndú gí. Ndâ 'duù tí nó táánò mbe cu yí ta 'doò nó, ta ndâ ọọ ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà nì nìkalaká ta ngo-ọọ tà ọọ ndú tacó tí wó. Nìnò a yúcó! Go-i-tí-nò.

⁸ Kòcò Mbe tí ndoo tí Mbírì éno máa; «Ye tí Mbírì a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i. Ye kpónó kuu tí, ye táánò sàà kuu tí, ye delè wúnò kèjì. Ye a mbe bàkà ndâ i 'dáá gí.»

Jòvànì ọò Bìndi-Mbírì go i gbí rìi nò

⁹ Nìnò a ye tí Jòvànì tí ná'vìndí yo, náa ndoo ta ndoo gbí mbugo, ndoo ta ndoo a ndâ bòò-gba mì Mbírì, ndoo ta ndoo delè gbí bà zèè njembí ndoo gbí bà kònò sé'i ta rẹ̀ mì Jézù. Áá táánò ya ta ye gí gbí zàà tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo náa à kù

nì mí tí a Pátimòsì, á muu bà ma có mì Mbírì, delè muu bà 'dè yú có gítí Bìndi-Mbírì.

10 À ta o tí nò a Rì bà tègàrà ẹ̀rè Mbírì, bìndi Bèrì-mì-Mbírì bà-i-nò gù gí gí muu ye. Bìndi ye gù 'di kò cò 'duu kù 'dè có kápí ye ta kò cò wó ngéé gí yaà go gbí mòngò nò.

11 Kò cò 'duu tí nò kù 'dè có jì ye éno máa, «Cu ndá i tí no náa wò kẹ̀jì gí bà nò ndú no mí gbí wáràgà, wàa wò 'ví tuu jì ndá mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì gbí ndá gbata vô-nje só gbí to Ásiyà Éfàsù, Simírínà, Pèrègàmúmù, Tiyàtírà, Sàràdísi, Filàdélífiyà ta Làwòdésiyà.»

12 Ye mà gù 'visì tí ye tacó bà bà nò 'duu tí nò mbe kù 'dè có jì ye nò, ye gù nò a ndá i náa à kù sè kùpò mí nje ndú vô-nje só, náa à bàkà ndú 'do tí dâ'bi.

13 Bìndi ye gù nò 'bí i go 'duu nó, yuu njà bòngò wùrù-wùrù yee tí ngì-ngí kò wó to, bìndi yí gù ẹ̀rè gbímbí wó ta wú'dè dâ'bi, kù rò tíyò gbí òkò ndá i bà seke kùpò tí nò.

14 Se muu wó ce go 'vì 'bi. Njì ọ̀ wó kù zì go ngba wu.

15 Ndá kpázà kò wó tí to go ngbàrà mbe 'do tà wu náa à to ọ̀ bẹ̀tí 'do tí gí, bìndi gbí kò cò wó go wo ngo tí cùu-cùu.

16 Yí gù zèè mì 'bì wó nìno gbí kù'bi nó a ndá yí vô-nje só. Njà sìzò ta nje sósò'ò kù gù co 'do gbí nje wó gí sè. Bìndi gbí ọ̀ wó kù gù tòngbaà go bà tòngbaà mì ẹ̀rè ta ẹ̀rè gbúru.

17 Ye mà gù nò yí, ye gù 'va tí ye to kùro wó tí mē ye. Yí bà-i-nò gù tee 'bì wó nìno gbí kù'bi nó mí tí ye, bìndi yí gù 'dè có jì ye éno máa, «Cì

gúku lá! Ye a ɽèngbó ndâ i, ye delè a ndòngbú ndâ i.

¹⁸ Ye kpónó a wu ye, ye táánò cì gî, káa ye kpónó 'vala ndi ye 'do gbí ku gî. Ye bà ci ndi ye káká'i wálá. Wotí bá cì ndâ i a i 'bì ye. Wotí bà njaanga, ta bà nè njekèjì 'bá mì ndâ ku a i 'bì ye.»

¹⁹ 'Duù tí nò gii 'dè có ji ye máa, «Cu ndâ i ñinó náa wò ñò kpónó nó, ta ndâ i ñinó kèjì gí bà bàkà tí nó mí to.

²⁰ Káa à má gítí gbí có kóó gítí ndâ yii tí nó vô-nje só, náa wò ñò ndú kpátù 'bì ye ñinó gbí kù'bì, ta ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó náa a bàkà 'do tí dâ'bì náa wò ñò nó, ndâ yii tí nó vô-nje só nó a ndâ basìlì mì ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ɽè mì Bìndi-Mbírì mítí ndâ bàndò vô-nje só gbí to Ásiyà nò. Bìndi ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó vô-nje só nó a ndâ 'duù tí nó mbe kù kili mítí ndâ bàndò vô-nje só gbí to Ásiyà nò.»

2

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ɽè mì Bìndi-Mbírì á gbí to Éfàsù

¹ «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ɽè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Éfàsù nò. 'Dè có ji yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kù zèè ndâ yii vô-nje só mí kpátù 'bì wó ñinó gbí kù'bì, mbe kù nò nó gbí òkò ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó vô-nje só náa à bàkà ndú 'do tí ndâ dâ'bì nó, máa,

² <Ye ñò ndâ nèté mì lo ni gî, ye ñò bà ka wu'o mì lo ni gî, ye ñò bà zèè njembí lo ta kòndi o tí

nó gî. Ye ñò ni gî maa, có mì lo bà toko ta có mì ndâ vò 'duù wálá; ye delè giì ñò ni gî máa, wò tala ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú tí ndâ mbe ma có mì Mbírì nó, káa wò giì 'de ndú tí ndâ mbe 'véřè gî.

³ Ye ñò ni gî máa wò kù kònò sé'i gbí mbugo muu ye, káa wò jee tàkò ye mí to lá.

⁴ « *«Káa có mì ye gítí lo a ñìnó maa, wò kpónó zè ye ñìkì go kpédélé bà zè ye mì lo táánò nó lá.*

⁵ Kořo muu lo gítí tà kpalà to tí nó náa wò pasulukú á 'do tí nó gi! 'Vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo gî, wàa wò 'ví bàkà ndâ kpédélé nèté mì lo táánò nô. Wò má 'vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo lá, ye kpónó-kpónó bà gi gí mì lo kà, bìndi ye bà ja i bà sè kùpò mì lo 'do tí bàndò mì wó gî.

⁶ Káa tó i mì lo a ñìnò: Wò kù sogo ndâ ña cè bà bàkà i mì ndâ 'duù mì 'dakò tí nó tí Nìkòlávù nó jé ká go bà sogo ndú mì ye.

⁷ « *«Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèři-mì-Mbírì kù 'dè ji ndâ mbe kù kili ta řè mì Bìndi-Mbírì máa, ye bà kù ndo ña mù tí nó mbe kù je 'válá á gbí ñjì mì Mbírì nó tí i-zó-zò ji 'duù ñìnó mbe kpò muu vò i gî, nô.»*

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta řè mì Bìndi-Mbírì á gbí to Sìmírìnà

⁸ «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta řè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Sìmírìnà. 'Dè có ji yí, máa, ñìnó a kòcò ye tí 'duù tí nó tí řèngbó ndâ i, delè tí ndòngbú ndâ i nô, 'duù tí nó táánò mbe cì gî, káa yí giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî nô.

⁹ <Ye ñò mbugo tí lo ni gî, ye delè giì ñò ndâ i-yê tí nó, náa à kù me mítí lo nó gî. Kpêtí ká éno wò me mbe yê kùro Mbíri lá! Ye 'di ndâ vò có tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndâ yì a ndâ Jùdéyà tí ndâ 'duù mì Mbíri nó, kù 'dè gítí lo nó gî. Ndâ 'duù tí nó me ndâ Jùdéyà lá; ndú a ndâ vò 'duù sínò mbe kili ta ẹ̀rè mì Gba-vò-i.

¹⁰ Wò 'ví cì gúku tí ndâ vò i tí nó kèjì gítí lo nó lá. Wò 'ví te mí gbí muu lo maa, 'duù mì Gba-vò-i wúnò bà kaa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo mí gbí zàà, tacó bà ñò muu yo. Yo kèjì gí bà mbu ji bà mèèkè'i tí yo ta sili muu'bi. Káa yo 'ví tee njembí yo gbí ndâ vò o tí nó mítí ye, à kpêtí má bà ziki yo ká ziki; bìndi ye bà je 'vála ñinó mbe cee lá nó ji yo gî.

¹¹ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèri-mì-Mbíri kù 'dè ji ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbíri nô. Ndâ mbe kpo muu vò i gí bà cì 'vìlì só wálá.> »

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbíri á gbí to Pèrègàmùmù

¹² «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Pèrègàmùmù. 'Dè có ji yí máa, kòcò ye tí 'duù tí nó náa ndâ tì njà sìnò mí wó só zì ká zì nó,

¹³ máa, <Ye ñò ni gî, máa, wò kù 'vala gbí gbata tí nó náa Gba-vò-i gèè bè wó mí muu ndâ 'duù me mbè gbí gî nô. Káa, ta ndâ ña ñinò 'dáá gî, wò 'visì muu lo 'do tí yúcó lá. Kpêtí ta o tí nó táánò náa à zi ta 'dakò tí nó tí Ándipàsì, mbe cì ta njembí wó gbaànjé muu ye mí gbí nji ọ̀ yo gbí

gbata tí nó tí bàndò bà te jàlàmbà mì Gba-vò-i nó, wò jé 'boo ye lá.

¹⁴ « <Káa ndâ có gbí muu ye gítí lo me mbè: Ndâ 'bí 'duù mì lo kà kù ru a ndi kpokèjì mì 'dakò tí nó táánò ta rẹ wó a Bàláámù, náa yí túbà jì Bàlákì tí gbolò gba mì ndâ 'duù Móbù máa, yí volo ta muu ndâ 'viì kòtí Ìzìrìyèlì, máa ndú zò i-cí-ci náa à bàkà jì ndâ sù mbírì, wàa ndú delè 'ví tẹrì gbí bẹ kpâ-sili sàkàmàà nò.

¹⁵ Ndâ 'bí 'duù mì lo kà delè kù tè a i gí tàkò có mì 'dakò tí nó tí Nìkòlávù nò.

¹⁶ 'Vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo, wò má 'vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo lá, ye bà gì kpónó-kpónó gí bà gò ndâ 'duù tí nò ta njà sìzò tí nó gbí nje ye nò.

¹⁷ « <'Duù ñinó ta tù bà 'di có kuu tí muu wó nó 'ví 'di có mì Bẹrì náa yí kù 'dè jì ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì nò. Ye bà je i-zó-zò tí nó tí mánà náa Mbírì ngùù tí i-zó-zò jì 'duù ñinó mbe kpò muu ndâ vò i gí nò. Ye delè bà je ó duù náa à cu ngú rẹ mítí, náa à 'di rẹ tí nò káa 'duù tí nò náa ye bà je ó duù tí nò jì yí nò.> »

Có jì basìlì mì ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì á gbí to Tìyàtírà

¹⁸ «Cu wáràgà jì basìlì mì ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Tìyàtírà. 'Dè có jì yí, máa, ñinó a kòcò ye tí 'Viì-mì-Mbírì, tí 'duù tí nó náa ñjì ọ wó kù zù go ngba wu, bìndi ndâ kpázà kò wó tí to kù tòngbaà go ngbàrà tà wu nó ká nò. Kòcò ye jì yí máa,

¹⁹ <Ye ñò ndâ nèté mì lo ni gí, ye ñò tó bà zè ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì mì lo ni gí.

Ye ñò bà tee njembí lo mítí Mbířì ni gî, ye ñò bà konì ndâ 'duù mì lo ni gî, ye ñò ña kòndi bà zèè njembí lo ni gî, ye delè ñò ni gî, máa, wò kpónó kù bàkà nèté tí kpoò ndii kpédélé ñìnó sàà á kùro nó gî.

20 « <Káa có mì ye ta wò kuu tí : Wò kù si nii tí nó tí Jèzàbélà, mbe kù bàkà tí wó tí mbe 'dòkò có mì Mbířì, káa yí kù volo muu ndâ bòò mì ye ta bà ñibà bà tèřì gbí bè-kpâ-sili sàkàmàà, ta bà zò ndâ i ñìnó náa à bàkà jì ndâ sù mbířì nò.

21 Ye je o jì Jèzàbélà, máa, yí 'visì muu wó 'do tí ndâ ña vò kpokeyì bà 'vala ndò tí nò. Káa yí biya bà 'visì muu wó gî.

22 À má éno, ye kpónó bà te 'bí ña gbolò nò'o mbe si yí 'ví dù tí si; bindi ndâ 'dakò tí nó 'dáá gî mbe zi ngbà ta yí nó bà dù gbí gbolò mbugo, sè káa ñìnó ndú má 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gî.

23 Ye delè bà si ku 'ví ziki ndâ 'viì mì wó mbe tè gí tàkò có mì wó nò 'dáá gî, tacó wàa, ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbířì 'ví ñò tí ni éno máa, ye a mbe ñò ndâ kóró-koro có gbí muu ndâ 'duù, ta ndâ có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gî. Ye delè a mbe ko mboo nèté mì ndâ 'duù 'dáá gî 'vii ta nèté mì ndú.

24 « <Káa à má gítí sè yo tí ndâ 'duù ñìnó gbí gbata Tiyátírà mbe tè gí tàkò có mì Jèzàbélà lá no, yo tí ndâ mbe tala có tí nó náa ndâ 'bí 'duù nì mítí a «Có kóó mì Gba-vò-i» nó lá nó, có mì ye ta yo wálá.

25 Káa, yo 'ví zèè kpokeyì mì yúco tí kpoò yee tí o bà gí ye.

²⁶ Ye bàkà ndâ 'duù ñìnó mbe zèè có mì ye kácá-kácá, mbe kû bàkà go có mì ye yee tí ndòngbú nó, tí ndâ mbe zogo ndâ ña ndâ 'duù me mbè.

²⁷ Ye bà je wotí bà kpolo tí ndâ 'duù ji ndú go wotí tí nó náa Bu ye je ji ye nô. Mû-kóró-gba mì ndú bà dù a 'vókó liì. Ndú bà ki'viki ndâ mbe kpò có ta 'vókó liì tí nó go bà uuku gbí ndâ putú kárà ñìnó mbe baraka gî nó mì muu-kárà.

²⁸ Ye delè bà si ndú 'ví tòngbaà go bà tòngbaà mì dôngú.

²⁹ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí náa Bèri kû 'dè ji ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbìrì, nô.> »

3

Có ji basìlì mì ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbìrì á gbí to Sàràdìsì

¹ «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbìrì gbì gbata Sàràdìsì. 'Dè có ji yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kû zèè ndâ bèri vô-nje só, ta ndâ yii vô-nje só nó, éno máa, <Ye ñò ndâ nèté mì lo gî. Rẹ̀ lo kû wu go rẹ̀ wu 'duù, káa à duu wò gî, si bú lo mí sè.

² Ziya 'do tí rì, wàa wò 'ví je wotí ji sé'i tí nó mbe dooko ta ku gî nó, tacó ye 'de nèté mì lo kùro Mbìrì mì ye ta bà lê ká tí .

³ À má éno, koṛo muu lo gítí có tí nó táánò náa à 'dè ji wò káa wó gii 'di gî nó, wàa wò 'ví 'vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo. Wò má ziya 'do tí rì lá, ye bà gí gítí lo go bà gí mbe ngbà, wò bà ñò o bà yee ye tí lo wálá.

⁴ Kpêtí ká éno, sè gbí ndáá 'duù ñinó mbe gbètèkè bongo mì ndú ta bétí lá nó ká kpòò kuu mì yo gbí gbata Sàràdísì kà; ze bà nò nó ta ndú ta ó bongo tí ze, tacó ndú 'vii tí ndâ mbe nò nó ta ye gî.

⁵ Ye bà yuu ó bongo ji 'duù ñinó mbe kpò muu vò i gî nô, ye delè bà toro ɾè wó 'do gbí wáràgà mì ndâ 'wálá wálá; ye bà 'dè yúco ta ɾè wó mí kuro Bu ye, ye delè bà 'dè yúco ta ɾè wó mí kuro ndâ basìli mì Bu ye.

⁶ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèri kù 'dè ji ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri nô.> »

Có ji basìli mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri á gbí to Fìlàdélífiyà

⁷ «Cu wáràgà ji basìli mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Fìlàdélífiyà. 'Dè có ji yí, máa, ñinó a kòcò ye tí 'duù tí nó náa Mbíri kaa yí mò gí mì wó tí Mbíri gî nô, tí cèe mbe 'dè yúco, tí 'duù tí nó náa ndâ i-'bá mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyéli 'dáá gî a i kpátù 'bì wó nô; ye má ùnje gítí i gî, mbe ndii muu có mì ye wálá, ye delè má biya i gî, mbe 'visì kòcò ye wálá. Kòcò ye ji yí éno máa,

⁸ <Ye ñò ndâ nèté mì lo gî. Ye kpónó da kèji bà gí gí 'bá mì ye ngàkàà ji wò gî; 'bí 'duù mbe da kperè mítí kpokejì tí nó wálá. Ye ñò ni gî máa, wotí mì lo me nji'dí, káa ta ndâ ña ñinò 'dáá gî, wò kù kpolo tí có mì ye, wò delè jé 'boo ɾè ye lá.

⁹ Te mí gbí muu lo máa, à má gítí ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ɾè mì Gba-vò-i, tí ndâ mbe 'vèrè tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndâ yì lá a

ndâ Jùdèyà káa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, ye bà bàkà ndú 'ví ìrì ta muungbó ndú ya gí bà zèè kò lo. Tacó wàa, ndú 'ví nò tí ni éno máa, ye zè wò nìkì ma.

¹⁰ Ye bà kpolo tí lo gbí ña mbugo tí nó kèjì gí bà tè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí tacó bá ñò muu ndú nó, tacó wò kpolo tí có mì ye ta njembí lo gbaànjé.

¹¹ Ye kèjì kpónó-kpónó; zèè káa jáá kpokèjì tí nó kpónó kò lo nò, tacó wàa, à 'ví ko ta mboo nèté mì lo jì wò.

¹² Ye bà bàkà 'duù ñinó mbe kpo muu vò i gí nó tí gba-'bá tí 'bá-Mbíri mì Mbíri mì ye ngbé. Ye bà cu rẹ Mbíri mì ye ta rẹ gbata mì Mbíri, tí ngú Jèrùzàlémè tí nó bà gí 'do mì Mbíri á gbíri gí muu to tí nó nó mítí 'duù tí nò, ye delè bà cu ngú rẹ ye mítí 'duù tí nò.

¹³ « 'Duù ñinó ta tù bà 'di có kuu tí muu wó nó, si yí 'ví 'di có mì Bèri náa yí kú 'de jì ndâ mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbíri nò. »

Có jì basìlì mì ndâ mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbíri á gbí to Làwòdésiyà

¹⁴ «Cu wáràgà jì basìlì mì ndâ mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Làwòdésiyà. 'Dè có jì yí, máa, ñinó a kòcò ye tí Go-i-tí-nò, tí 'duù tí nó ta có mì wó ká gbaànjé, tí cèe yúco, tí rẹngbó ndâ i tí nó náa Mbíri suu ndú 'dáá gí nò, máa,

¹⁵ <Ye ñò ndâ nèté mì lo gí. Cèrèrè nèté tí lo wálá, wò delè me gbà'dá ká lá. Cèrèrè nèté kùtáa má tí lo wálá, wàa wò 'ví dù tí gbà'dá, à nìkì ma.

¹⁶ Káa cèrèrè nèté tí lo wálá, káa wò delè me gbà'dá ká lá. Wò a ña 'duù ñinó ta gbí dìì lo gítí

nèté ká máákà'i éno, tacó éno, ye bà mò wò 'do nje nèté mì ye gí.

17 Tacó wò kú wu gbí tí lo, máa wò a mbe da i, ndâ i mì lo ma, wò 'deke tí lo lá. Káa wò ñò ni lá máa, i gbí lo wálá, ta yê ọ lo tí yê, tí mbe sú ọ mbe kú nò ta só kùro Mbírì.

18 À má éno, ye kú kpo-gbì-tà-tù lo máa, wò sì dâ'bì ñinó tí cèe dâ'bì ta bétí gbí wálá nó 'do mì ye, tacó wàa wò 'ví dù tí tí mbe i. Wò delè 'ví sì ó bongo 'do mì ye, tacó bà nguù ta só lo 'do tí nó, wàa wò 'ví sì yeè 'do mì ye á gítí ọ lo, tacó wò 'ví zeke ta o.

19 « <Ye a mbe kú je muu ji ndâ 'duù ñinó 'dáá gí náa ye zè ndú ñikì maa nó. À má éno, 'vìsì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo ta njembí lo gbaànjé.

20 Sè tù lo! Ye kpónó kú rò tíyò njekèjì, kú ku njekèjì. 'Duù ñinó mbe 'di kòcò ye, bìndi yí 'ví njaanga njekèjì ji ye nó, ye bà ọ gí tà'i mì wò, bìndi ze bà zò i ta yí.

21 Ye bà je wotí bà ki tí pí jàlàmbà mì ye ji 'duù ñinó mbe kpò muu vò i gí nó, á go ñinó náa ye táánò kpò muu vò i gí, káa ze kpónó kú ki tí pí jàlàmbà mì Bu ye ta yí nó.

22 « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèri kú 'dè ji ndâ mbe kú kili ta ọè mì Bìndi-Mbírì nó.> »

4

Jòvànì 'di kòcò ndâ 'duù kú ùlù Mbírì gbí ọì

1 Ye mà gii zeke'o gí yaà, ye gii ñò njekèjì njaanga tí gbírì, bìndi ye gii 'di kòcò 'duù tí nó náa ye 'di sàà kùro gí nó kú 'dè có ji ye ta gbí

kòcò wó go gbí mòngò nó, máa, «Yèè ndi lo gàà gí yaà, wáa ye 'ví túbà ndâ i tí nó kèjì gí bà bàkà tí á bindi ñinó nó ji wò.»

²⁻³ Ngé bindi bà 'di kòcò 'duù tí nò, Bèri-mì-Mbíri gii gí gí muu ye, bindi ye gii ñò jàlàmbà gbíri ta 'duù ta gbíro wó kù tòngbaà go mee'i nó kù ki tí wó pí . Ye gii ñò koge ta ndívi wó bèè go 'do kpá nó jèlè tí wó 'dee jàlàmbà tí nò gí.

⁴ Ye gii ñò ndâ 'bí jàlàmbà zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò náa à paka ndú 'dee kpédélé ñinó gí, ta ndâ kpo 'duù zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe yuu ndâ nja-njà ó bongo, ta ndâ tàgíyà náa à bàkà 'do tí dá'bì ta ndi tí muu ndú, kù ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nò zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nò.

⁵ Ye gii ñò mù kù ì 'do tí jàlàmbà tí nò gbí uù nò, ye delé gii 'di gbí bà baraka i mì ngbàngbàri 'do kà. Ye gii ñò ndâ kùpò vô-nje só ta wu kù zii nje ndú tí ndâ bindi ndâ bèri mì Mbíri vô-nje só kùro jàlàmbà tí nò.

⁶ Bindi ye gii ñò 'bí i go kápá ta ɾo ngo gbí pù ngbaranga lánj-lánj-lánj kùro jàlàmbà tí nò.

Ndâ 'bí ña i nà'ò go ndâ nò nó, ta ɾo ndú yè kùro ndú ta kapí ndú gí, gii paka 'dee jàlàmbà tí nò gbí uù nò gí.

⁷ Kpédélé i gbí òkò tí ndâ i tí nò nà'ò nò go siingii nò, 'bí gii je a kózò tí dì mò'dú, bà ta'ò ñinó gii je a gbíro 'duù mítí wó, bà nà'ò ñinó gii je a kózò tí gààna mbe kù o gbí pípiri.

⁸ Gbèe i gbí òkò tí ndâ i tí nò nà'ò mbe kù 'vala nò, kù a ndâ mbí vô-nje gbaànjé, ta ndâ ñi ɾo wó yè gbí ndâ mbí wó nò 'dáá gí co sè, có tà'i. Nèté mì ndú a bà dù kù ùlù Mbíri too yé, ta ɾi,

máa,
 «Tó 'duù, Tó 'duù,
 Mbe tí ze tí Mbíri mì ze tí mbe bàkà ndâ i
 'dáá gî

a Tó 'duù. Yí táánò sàà kuu tí ,
 yí kpónó kuu tí , yí delè kèjì!»

⁹ Ta o tí nó náa ndâ i tí nó nà'ô go ndâ nò nó
 má kù ùlù, ta ba te duù, ta bà 'dè nìkì maa ji 'duù
 tí nó mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí mbe kù ki tí
 wó pí jàlàmbà nó,

¹⁰ ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ô
 mbe kù ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó zi'duù-
 gbaànjé-nje nà'ô mbe jèlè yí 'dee gî nó, kù oloko
 'do pí ndâ jàlàmbà mì ndú gí to kùro 'duù tí nó
 pí jàlàmbà mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí nó, kù
 te duù mítí wó ta bà jaka ndâ tàgíyà mì ndú 'do
 tí muu ndú kaa mí kùro wó kù 'deke ta tí ndú ji
 yí máa,

¹¹ «Ákoo Mbe tí ze tí Mbíri mì ze;
 wò 'vii tí 'duù bà ùlù gî,
 wò 'vii tí 'duù bà tègàrà wò gî,
 wò 'vii tí 'duù bà je gba ji wò gî,
 tacó a wò táánò ká suu ndâ i 'dáá gî;
 ndâ i 'dáá gî kù dù 'do gbí có mì lo.»

5

Ndâ wáràgà ta 'Viì-rómbo

¹ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò 'dakò tí nó mbe
 ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè wáràgà náa à cu i co
 gbí , delè có kapí , náa à nanaka nje ta sù tí ndâ
 bàndò vò-nje só mí 'bì wó ònó tí kù'bì.

² Ye delè gii ò 'bí basìlì ta wotí tí wó kù 'vee 'vé
 ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «A 'di ká 'vii tí mbe

jaka ndâ sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gî, wàa yí 'ví 'deke ?»

³ Káa gbèe 'bí 'duù mbe 'do gbíri, wàlà mbe 'do muu to tí nó, wàlà mbe 'do tà to tí nó, ta wotí bà njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò, wálá.

⁴ Bìndi ye gii wa tàro ye ngé ndo gî, tacó gbèe 'duù mbe 'vii tí mbe njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò wálá.

⁵ Káa 'bí kpo 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nò gii yii ye, máa, «Wa gbí lá. Nò nò; 'bí Siingii mbe 'do kòtí Júdaà, tí 'vii-gù Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìziriyéli, mbe kpò nje vò i gî nó, bà aaka ndâ sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó tí ndâ bàndò vô-nje só nó wàa yí 'ví 'deke wáràgà tí nó gî.»

⁶ Ye mâ gii zeke'o gbí òkò tí ndâ jàlàmbà ta ndâ nò tí nó nà'ò nó, ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gî nó, ye gii nò 'Vii-rómbo kù rò tíyò gbí uù goolá à zi yí gî nó ta ndâ 'de vô-nje só, gii je ndâ ro vô-nje só tí muu wó; ndâ ro tí nó vô-nje só tí muu wó nò a ndâ bèri tí nó vô-nje só náa yí tuu ndú cee muu to tí nó 'dáá gî nò.

⁷ 'Vii-rómbo gii ya gí kùro, bìndi yí gii te wáràgà tí nó náa 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè mí 'bì wó ònó tí kù'bì nò.

⁸ 'Vii-rómbo mâ gii te wáràgà tí nó gî, ndâ nò tí nó nà'ò ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gî nó, gii kucuku muungbó ndú 'dáá gî mí to kùro wó, ta ndâ kùndi, ta ndâ ká'i bà gbo ngúwu dì náa à me

'do tí dâ'bì, tí ndâ i bà 'deke tí ndâ mbe kili ta òrè
mì Bìndi-Mbírì ji Mbírì, á 'bì ndú,

⁹ kù cè ta ngú cè máa,

«Wò 'vii tí mbe te wáràgà,

wàa wò 'ví aaka ndâ sù 'do nje gî nò gî,

tacò à waa táánò a mbelè lo

tí i bà sì muu ndâ ña ndâ 'duù gbaànjé-

gbaànjé muu to tí nó gbaànjé-gbaànjé

'dáá gî ji Mbírì.

¹⁰ Mbelè lo bàkà ndâ 'duù tí ndâ bòn-gba mì
Mbírì gî,

mbelè lo bàkà ndâ 'duù tí ndâ bu-Mbírì mì

Mbírì gî,

mbelè lo delè bà bàkà ndâ 'duù tí ndâ gba

muu to tí nó gî.»

¹¹ Káa si ye kù zeke ndâ i tí nò, ye gù òrè ndâ
basilì me mbè go tùmèrè tì jèlè ndâ nò tí nò nà'ò,
ta ndâ kpo 'duù tí nò zì'duù-gbaànjé-nje nà'ò
mbe se jàlàmbà 'dee gbóó gî nò, ye gù 'di kòcò
ndâ basilì tí nò

¹² kù cè cè ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

«'Vii-rómbo tí nó náa àá táánò zì yí nó

'vii tí 'duù bà je gba, ta ndâ kpo-kpò i, ji yí

gî,

yí 'vii tí 'duù bà je bà 'di gbí-o, ta wotí, ji yí

gî,

yí 'vii tí 'duù bà te duù mítí wó gî,

yí 'vii tí 'duù bà ùlù yí gî,

yí 'vii tí 'duù bà tégàrà yí gî.»

¹³ Bìndi ye gù 'di kòcò ndâ i mbe kù 'vala tà
ngo 'dáá gî, ta ndâ i mbe kù 'vala gbírì, ta ndâ
i mbe kù muu to tí nó 'dáá gî, ta ndâ i mbe kù
'vala tà to 'dáá gî kù 'dè có, máa, «À ùlù 'duù tí

nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nô, à delè 'ví ùlù 'Vii-rómbo, à te duù mítí ndú, à ùlù ndú á tí ndâ mbe to tí nó á kpòò ya tí !»

¹⁴ Bìndi ndâ nò tí nó nà'ô nó gii 'dè có, máa, «Go-i-tí-nò.» Ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ô nó gii kucuku muungbó ndú mí to, kù ùlù Mbíri.

6

Ndâ sù bà nanaka ta nje wáràgà

¹ Ye bà-i-nò gii ño 'Vii-rómbo-mi-Mbíri aa kpédélé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nò nó 'do tí gí. Bìndi 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ô mbe kù dù á kùro jàlàmbà nó gii tè'é ta gbí kòcò wó kù baraka to go i mi ngbàngbàri nó, máa, «Gì !»

² Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'duù ta ganda 'bì wó pí ó jùwádi yee gí. Áá bà-i-nò gii te tàgíyà-gba mítí muu wó, bìndi yí gii ya tí mbe kpò muu ndâ mbe kpò ndâ ndú.

³ 'Vii-rómbo mà gii ja 'bí sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nò tí 'bí bàndò nò gí, ye káká'i gii 'di kòcò 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ô no kù tè'é, máa, «Gì !»

⁴ Ye mà gii zeke'o, ye gii ñò 'duù pí 'bí jùwádi mbe bi ngbèè éno yee gí. Áá gii je njà sizo ji yí, bìndi à gii je wotí bà ñònòkò muu ndâ 'duù, tacó wàa ndú 'ví ziki tí ndú gbí òkò tí ndú, ji yí.

⁵ 'Vii-rómbo mà gii aaka bà ta'ô sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nò nó gí, ye gii 'di kòcò bà ta'ô nò 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ô mbe kù rò tíyò kùro jàlàmbà nó kù tè'é ta kòcò wó ngéé

gí yaà máa, «Gì !» Ye bà-i-nò ngé gii ò 'duù zèè í bà 'vii í mí 'bì wó pí béé-bèè jùwádì yee gí.

⁶ Bìndi ye gii 'di í go kòcò 'duù nó kù 'dè có gbí òkò tí ndâ nò tí nò nà'ò nò, máa, «'Vii 'visì 'do tí gémè gbaànjé gí tàkò nèté mì gbèè ɾì, bìndi wò 'ví 'vii 'visì 'do tí ngaa ta'ô gí tàkò nèté mì gbèè ɾì, káa wò 'ví gàà tí bàà lá, wo delè 'ví gàà tí nèbítì lá.»

⁷ 'Vii-rómbo mâ gii aa bà nà'ò sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nò nó gí, ye gii 'di kòcò bà nà'ò nò 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù ɾò táyò kùro jàlàmbà nó kù tè'é ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Gì !»

⁸ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò 'bí túmbúzù jùwádì ta ɾè 'duù tí nó mbe kù o yí nó a Ku, ta Gùù mì ndâ ku kù ɾu ndi wó; bìndi áá gii njèè gbí to tí nó nà'ò, bìndi áá gii je wotí bà ziki ndâ 'duù gbí kacì gbaànjé jì ndú ta sizò, ta lànghawìrì, ta ndâ tende nja nò'o, ta ndâ gbù kàzà muu to tí nò.

⁹ 'Vii-rómbo mâ gii aa bà vô sù 'do nje wáràgà tí nó gí, ye gii ò ndâ 'duù tí nó náa à ziki ndú tacó bà ma có mì Mbìrì, delè tacó bà zèè có mì Mbìrì ta njembí ndú gbaànjé nó, á bàndò ku-sòrò-Mbìrì á gbìrì.

¹⁰ Ndú gii 'deke tí ndú jì Mbìrì ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Ákoo Gbolò Gba, tí Mbe tí ze, tí tó 'duù, delè tí mbe yúcó, wò bà kèèndè có ku ze ta bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó muu to tí nó ta o ngàyi?»

¹¹ Bìndi áá gii njèè ndâ nja-njà ó bòngò jì ndú, bìndi à gii 'dè có jì ndú máa, ndú dù gàà njí'dí yee tí o tí nó náa à mà ziki sè ndâ 'bí ka ndú mbe nèté, ta ndâ ná'vindí ndú, cee kózò gi.

12 'Viì-rómbo mâ giì aa bà vô-nje gbaànjé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gî, to tí nó giì ngaka tí, tí cèe vô ña ñinô. Bìndi ɾo ɾi giì bèè 'díki-'díki, ɾo pì giì bi go mbelè.

13 Ndâ yii giì dù kû 'duku gí to 'do tàrì go bà 'dù ndo bàà ta mbímbí.

14 Tàrì giì paɾaka tí go wáràgà, ndâ kpo-kpò gú, ta ndâ to mbe le ta gbí u ndâ ngo giì yèè ndi ndú 'do tí ndâ bàndò mì ndú 'dáá gî.

15 Bìndi ye giì ñò ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, ta ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kùro gó, ta ndâ mbe ndâ kpo-kpò I, ta ndâ mbe wotí, ndâ i-zógó-zogo, ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó, 'dáá gî kû nguù tí ndú ta ndi gbí ndâ guù, delè ta ndi gbí òkò ndâ díí pí ndâ kpo-kpò gú.

16 Ye giì 'di kòcò ndú kû 'dè có ji ndâ kpo-kpò gú, máa «Yo 'va tí yo muu ze, wàa yo 'ví nguù ze 'do tí 'duù tí nó mbe kû ki tí wó pí jàlàmbà nó gî! Yo nguù ze 'do tí kpo-tàkòcò mì 'Viì-rómbo dele gî,

17 tacó ɾi kpo-tàkòcò mì ndú wúnó co gî. Káa wotí bà ɾo tíyò kùro ndú tí 'di?»

7

Ndâ Ìzìrìyélì 144,000

1 Bìndi ye giì ñò ndâ basìlì nà'ô: 'bí gbaànjé kû ɾò tíyò mò gí wàá, 'bí mò gí tàbú, 'bí mò gí ngbóngbó, bìndi 'bí mò gí gbí'dè, kû ɾò bà pì pìpìri 'do tàkò ndâ to tí nó nà'ô nó gí muu to tí nó, tacó wàa, gundiɾi 'ví pì to tí nó lá, gundiɾi 'ví pì kàpá lá, à delè 'ví pì ndâ mù lá.

² Ye mâ giì zeke'o, ye giì nò 'bí basìli kù gi 'do mò jí wàá, ta i bà da mbó mí Mbírì tí nó tí wu Mbírì nò 'bì wó, bìndi yí giì tè'é tí ndâ basìli tí nó nà'ò náa Mbírì je wotí bà voloko gbí ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, ji ndú nó ta kòcò wó ngéé jí yaà.

³ Yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo 'ví gàà ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, ta ndâ mú lá, yee tí o tí nó náa ze má ka mbó mì Mbírì mì ndoo mì tìro ndâ bòò mì wó gí.»

⁴ Ye delè giì 'di kòcò wó kù 'deke muu ndâ 'duù tí nó náa à 'ví ka mbó mì Mbírì mí tìro ndú nò; muu ndú 'dáá gí a ndâ 'duù 144,000, 'do gbí òkò tí ña ndâ Ìzìriyéli muu'bì-nje só 'dáá gí:

⁵ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Júdàà, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Rúbèni, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Gádi, 12,000,

⁶ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Àsèrè, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Nàfitáli, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Mànásè,
12,000,

⁷ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Simiyónè,
12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Lévi, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Ìsàkàrà,
12,000,

⁸ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Zèbùlùni,
12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Jùzépè, 12,000,
'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Bènjàmínò,
12,000.

Ndâ 'duù go tùmèrè

⁹ Ye mâ giì zeke'o káká'i, ye giì ño ndâ 'duù me mbè tí I bà 'déké-'deke lá 'do gbí ña ndâ 'duù muu to tí nó tende-tende 'dáá gí, 'dáá ta ó bòngó tí ndú, kù rò tíyò jara-jàràà kùro ndâ jàlàmbà ta 'Viì-rómbo, 'dáá ta kpâ-lígì á 'bì ndú,

¹⁰ kù tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà máa, «'Válá a i mì Mbíri mì ndoo á mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nô! 'Válá a i mì 'Viì-rómbo!»

¹¹ Ye bà-i-nò giì ñò ndâ basìlì 'dáá gí kù rò tíyò jèlè ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se 'dee jàlàmbà nó, ta ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù rò á kùro jàlàmbà nó gí. Ndâ basìlì tí nó 'dáá gí giì kucuku muungbó ndú mí to kùro jàlàmbà, bìndi ndú giì 'buku 'bì ndú mí gbíro ndú kù ùlù Mbíri,

¹² máa, «Go-i-tí-nò! Bà ùlù tí, ta bà tòngbaà, ta bà 'di gbí-o, ta bà 'dè nìkì maa, ta bà te duù mítí, ta wotí, ta dì tí, a ndâ i mì Mbíri mì ndoo á kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.»

¹³ Bìndi 'bí kpo 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó giì 'vee ye máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe yuu cé-ce bòngó nó a ndâ 'di? Káa ndú gí 'do kòtí 'di?»

¹⁴ Káa ye giì 'visì có ji kpo 'duù tí nó máa, «Wò ñò ndú ni gí, kpo 'duù.»

Káa yí giì 'visì có ji ye máa, «Ndâ 'duù tí nó a ndâ 'duù tí nó mbe 'vala 'do gbí ndâ ña vò i tí nó náa a bàkà ta ndú nô. À ce ndâ bòngó mì ndú nò a bà caka ndú ta mbelè 'Viì-rómbo.

¹⁵ Tacó éno, ndú kpónó kuu kùro jàlàmbà, kù ùlù Mbíri too yé, ta ri, á tà'i 'bá-Mbíri; káa Mbíri tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó bà kpolo tí ndú ta bà dù toko ta ndú.

16 Go káká'i bà ɾo gbí n̄i ndú wálá, go ngo káká'i ba dù á tàkòcò ndú wálá, ju ɾi delè káká'i bà doo ndú wálá.

17 Tacó 'Vii-rómbo, tí mbe kú ɾò tíyò gbú-gbu kùɾo jàlàmbà, bà dù tí mbe gbà ndú go mbe gbà ndâ bee. Yí delè bà ko ndú ya tí gítí ndâ bàndò tí nó nâa ngo mbe kú je 'válá kú 'va 'do tí ndú nô. Mbíri delè bà kaa ngo-ɾo 'do tà ɾo ndú 'dáá gí gí.»

8

Bà vô-nje só sù bà nanaka ta nje wáràgà

1 'Vii-rómbo mâ giì aa bà vô-nje só sù tí nó nâa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, o giì ɾe gbíri déé ta làmbu o ndi-ndi-ndi éno.

2 Ye bà-i-nò giì nó ndâ basìli vô-nje só nâa à kaa ndâ mòngò vô-nje só ji ndú kú ɾò tíyò kùɾo Mbíri.

3 Bindi 'bí basìli gbaànjé mbe zèè ká'i bà gbo ngúwu di, nâa à bàkà 'do tí dâ'bi mí 'bi wó, giì co kú ɾò tíyò ɾègbà ku-sòɾò-Mbíri nâa à bàkà 'do tí dâ'bi delè. Bindi à giì sa di túkà'i ji yí kú gbo , tacó wàa, ngúwu di tí nó 'ví nònòkò tí gbí pípiɾi ta gbí kòcò bà 'deke tí ndâ 'duù mì Mbíri 'dáá gí mí kùɾo jàlàmbà.

4 À dú ká a yúco, gbí kòcò ndâ 'duù mì Mbíri 'dáá gí nâa ndú kú 'deke ta tí ndú ji Mbíri nó, toko ta ngúwu di tí nó nâa basìli tí nó gbo mí gbí ku-sòɾò-Mbíri nó, giì ya gí kùɾo Mbíri gí.

5 Basìli tí nó giì aa n̄iiki wu 'do gbí ku-sòɾò-Mbíri yè ká'i díi gí, yí giì va ta ká'i di tí nó gí muu to tí nó; 'do bà-i-nò, mù giì dù kú i mélé-mélé,

mélé-mèlè, ngbàngbàrì kù gii baraka i, wo ndâ i kù gii me tí, bìndi to kù gii ngaka tí.

Ndâ mòngò

⁶ Ye gii òò ndâ basìlì tí nò vô-nje só 'dáá mbe zèè mòngò mí 'bì ndú nó 'viindi tí ndú 'dáá gítí gítí bà o ndâ mòngò mì ndú gí.

⁷ Kpédélé basìlì mâ gii o mòngò mì wó, ndâ nji guru ta wu, ònòkò ta mbelè, gii 'bità bà nì 'do gbìrì gí to; 'bí kacì to, ta kacì ndâ mù gii doo ságálágáá gí, ta ndâ 've mbìlì mbe kù mí muu to tí nó delè gii doo 'dáá gí.

⁸ 'Bí basìlì mâ gii o mòngò mì wó, 'bí i go gbolò gú nó gii kèrè 'do gbìrì ta wu kù zì tí 'vìlì-'vìlì, gii 'va tí bùdùù á tà kàpá. Kè'bí ngo gbí pù gii 'visì tí tí mbelè,

⁹ ndâ 'bí i mbe kù 'vala tà ngo gii mù gí, ndâ 'bí gbâ á ọo ngo gii ki'viki gí.

¹⁰ Bà ta'ò basìlì mâ gii o mòngò mì wó, 'bí gbolò yii ta wu kù zì tí go wu nje kùpò nó gii kèrè 'do gbìrì 'va tí tà ndâ ngo gbí pù, ta tà ndâ ngo muu ndâ ngo á tí kacì to.

¹¹ Rè yii tí nò a Rėjóló bìndi ndâ ngo gbí kacì to tí nò gii me juù go rėjóló. Ndâ mbe njù ndâ ngo tí nò me mbè gii mù gí.

¹² Bà nà'ò basìlì mâ gii o mòngò mì wó, 'bí kacì ọ, ta 'bí kacì pì gii ba gí, tí ndâ 'bí yii delè gii baraka gí, ngba ọ gii dù yee ká tí i go ọ-'dê'o, bìndi ngba pì, ta ngba ndâ yii ta bèbìlì gii dù yee ká tí i go o bá co dngú.

¹³ Ye mâ gii zeke'o, ye gii òò gààná kù o co ngéé gbìrì yaà kà; ye gii 'di kòcò wó kù wa gbí máa, «Vò i, vò i, vò i kèjì gítí ndâ mbe kù 'vala muu to

tí nó ta o bà wa gbí mì ndâ mòngò tí nó náa ndâ basìlì tí nó ta'ò nó kpónó-kpónó kẹ̀jì jí bà o nò.»

9

¹ Bà vô basìlì má gii o mòngò mì wó, ye gii ò yii tí nó mbe 'va tí to 'do gbíri nò, à je i bà njaanga nje gùù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó jí yí.

² Yí má gii njaanga nje gùù tí nò, ngúwu gii pì 'do gbí jí sè go ngúwu gbolò guù, tí ò nì nò náa ọ̀ ọ̀ gii 'di ta ngúwu gbí pípìri gí.

³ Ye má gii zeke'o, ye gii ò ndâ kòròngbò kù oloko jí to 'do gbí ngúwu tí nò. Sé gbí bà ọ̀ 'duù mì ndâ kòròngbò tí nò ká go sé sene.

⁴ Mbíri gii 'dè có jí ndú máa, ndú 'ví zò mbíli lá, ndú 'ví zò ndâ kpâ-mù lá, ndú delè 'ví zò nji mì ndâ 'duù lá; ndú 'ví ya ká gítí ndâ 'duù tí nó náa à ka mbó mì Mbíri mí tìro ndú lá nò;

⁵ máa ndú 'ví pèembí ndâ 'duù ta sé tí ndú go sé sene nò ta pì vô, káa ndú 'ví zi ku lá.

⁶ Ndâ 'duù tí nò bà pà ku gbí ndâ pì tí nò kẹ̀jì vô nò go bà pà mbátáá, wàa yí 'ví mii ndâ yì gí, káa ndú bà 'de yí wálá; ndú bà wa bà mii ndú mì ku ta ngo-ọ̀ ndú, káa ku bà ì ngèlè 'do tí ndú gí.

⁷ Ndâ kòròngbò tí nò je a kózò tí ndâ jùwádi mbe kù ù bà ya jí gbí gó, ta ndâ i bà te mítí muu ndâ gba náa à bàkà 'do tí dâ'bi tí muu ndú; gbíro ndú gii dù go gbíro ndâ 'duù nò;

⁸ se muu ndú go se muu ndâ niì, bìndi nji tí ndú go nji tí ndâ siingii,

⁹ kélè gii dù gbí njembí ndú kpàngbàndàà, go kpâ-liì tí nó náa ndâ àsìkèrì kù yuu mí gbí njembí

ndú ta o gó nô, wo gbí mbíri ndí gbí go wo tí ndâ jùwádì mbe kú ja ndâ àsikèrì ya tí gí bà gó.

¹⁰ Ndâ sílì ndú go gbò sene; sé gbí bà na 'duù mì ndú tí kú bàkà a pì vô.

¹¹ Gbolò gba mì ndâ kòròngbò tí nò a basìlì mbe kú dù gbí gùù tí nó ta ndòngbú tà wálá nô. Rè wó ta có mì ndâ Jùdéyà a Àbàdónì, à ta có Ìgìrìgì a Àpòlìyónì, (gbí máa, Mbe voloko gbí i).

¹² Bà kpédélé vò i kpónó cee gí, káa yo dù ká jé, ndâ 'bí vò i sósò'ò kèjì.

¹³ Bà vô-nje gbaànjé basìlì mâ gii o mòngò mì wó, ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có 'do gbí ku-sòrò-Mbíri tí nó náa à bàkà 'do tí dâ'bi á kùro Mbíri nó

¹⁴ ji basìlì tí nò máa, «Njaanga wú 'do tí ndâ basìlì tí nò nà'ò náa à ẹre ndú mí tàbè'dè gbolò ngo tí nó tí Yùfirétè nó gí.»

¹⁵ Bìndi àá gii njaanga ndâ basìlì tí nò nà'ò náa àá táánò zèè ndú kú ù ta ndoò, ta pì, ta ɾi, ta o tí nó náa Mbíri ci nó gí bà ziki ndâ 'duù me mbe muu to tí nó nó gí.

¹⁶ Ye gii 'di kòcò 'duù kú 'deke muu ndâ àsikèrì mbe kú nò ta jùwádì yee tí 200,000,000.

¹⁷ Ye gii nò ndâ jùwádì tí nò, ta ndâ àsikèrì tí nò mbe kú o ndú nó go ndâ i gbí ɾiì nô. Ndâ àsikèrì tí nò leke mí njembí ndú a ndâ kpâ-lii ta mbó gbí ndú nònókó-nònòkò: bà ndâ 'bí to tí ndú bí-bi, bà ndâ 'bí go 'vi mbòlò, bìndi ndâ 'bí go ngbù bàálùwá; muu ndâ jùwádì tí nò go muu ndâ siingii; wu, ta ngúwu, gii je mbúlùwu, kú co 'do gbí nje ndú.

18 Nìnó a wu, giì je ngûwu, giì je mbúlùwu, ndâ i tí nò ta'ò mbe co 'do gbí nje ndâ jùwádì tí nò nò giì mii ndâ 'duù muu to tí nó tí vò.

19 Tacó wotí mii ndâ jùwádì a i gbí nje ndú, ta sílì ndú; ndâ sílì ndú go ndâ kpoo ta muu ká nje ndú, náa ndú kù bàkà ta sé'i mítí ndâ 'duù.

20 Sè ndâ 'duù tí nó muu to tí nó, náa ndâ i tí nò ta'ò nò ziki ndú lá nó a ndâ 'duù ñinó mbe dù zùkùù gítí có bà ùlù ndâ vo-vò bààcì, ta ndâ sú mbírì mii ndú náa ndú bàkà ta 'bì ndú 'do tí ndâ i go dâ'bì, ta ngbàrà, ta yú liì, ta díí, ta mù, mbe zeke'o lá, mbe 'di có lá, delè mbe nò nó lá nó, lá.

21 Ndú dù zùkùù gítí có bà zi ku mii ndú, ta có bà bàkà ndâ i-yeè mii ndú, ta bà bàkà bangbaya mii ndú, ta bà ngbà i mii ndú, lá.

10

'Bí basìlì ta làmbu wáràgà á 'bì wó

1 Ye bà-i-nò giì ñò 'bí basìlì ta dì ká gbí wó náa kùlù mù yiiga yí gí kù gí 'do gbírì, ta 'bí i kù tòngbaà tí muu wó zìnì-zìnì-zìnì go ndíví koge, gbíro wó kù tòngbaà go ɾi, ndâ kò wó bi go wu.

2 Yí zèè mí 'bì wó a làmbu wáràgà náa à njaanga gí. Yí giì 'dò kò wó ñinó gbí kù'bì nó mí tà ngo, bìndi yí giì 'dò ñinó gbí gálì nó mí tí gú.

3 Yí mâ giì tò kù ta gbí kòcò wó go gbí bà ɾengà mii siingii nó, ndâ ngbàngbàrì tí nó vô-nje só nó giì 'dè kòcò gí tàkò kù mii wó nò.

4 Ye mâ giì bàkà có bà cu kòcò ndâ ngbàngbàrì tí nó mii gbí wáràgà, ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có jì ye 'do gbírì, maa, «Kpolo tí có tí nó náa ndâ

ngbàngbàrì tí nò vò-nje só 'dè nò tí có kóó mí gbí njembí lo. Cu mí gbí wáràgà lá.»

⁵ Ye mà giì zeke'o bìndi bà 'di kòcò 'duù tí nò, ye giì nò basìlì tí nó mbe ọ̀ tìyò ta kò wó nìnó gbí kù'bì tà ngo nó, ta nìnó gbí gàlì tì gú nó tù 'bì wó kù'bì gí yaà,

⁶ kù see ta tí wó ji Mbíri mbe suu gbíri, ta to, ta ndá kpo-kpò ngo, ta ndá i 'dáá gí, máa, «O kponó cee gí!

⁷ Káa ta o tí nó náa bà vò-nje só basìlì bà o mòngò mì wó nó bà dù a o bà gí Mbíri gí bà bàkà go có kóó mì wó náa yí táánò 'dè ji ndá bòò mì wó, tí ndá mbe 'dòkò có mì wó tí Mbíri nò.»

⁸ Bìndi ye giì 'di kòcò 'duù tí nó mbe 'dè có ji ye 'do gbíri nó kù 'dè có ji ye káká'i máa, «Ya gí bà je wáràgà tí nò náa basìlì tí nò mbe 'dò 'bí kò wó mì tà ngo, bìndi 'bí mí tì gú nó, i gbí mí 'bì wó nò.»

⁹ Ye mà giì 'di có tí nò, ye giì ya gí mì basìlì tí nò, bìndi ye giì 'dè có ji yí máa yí je wáràgà tí nò ji ye. Káa yí giì 'visì có ji ye máa, «Je , wàa wò 'ví zò ; àá bà me líkí gbí nje lo go lí, káa àá bà me juù gbí yì lo.»

¹⁰ Ye bà-i-nò giì je wáràgà tí nò 'do 'bì basìlì tí nò, ye mà giì zò , à giì me líkí gbí nje ye go lí, káa ye mà giì miři , à giì me juù gbí yì ye.

¹¹ Bìndi à giì 'dè có ji ye máa, «Wò 'ví ma có mì Mbíri káká'i gítí ndá 'duù me mbè, ta ndá ọ̀ ndá 'duù me mbè, ta ndá ọ̀ ndá nje có, ta ndá kpo-kpò gba muu to tí nò.»

11

Ndâ mbe 'dè yúcó sósò'ô

¹ À giì ki mbílì mí 'bì ye, bìndi à giì tuu ta ye, máa, «Ya gí bà 'vii ta 'bá-Mbířì, ta gbí ku-sòrò-Mbířì, giì je ndâ 'duù tí nó mbe kù 'deke tí ndú jì Mbířì tà'i 'bá-Mbířì kà nó.

² Káa wò 'ví 'vii ñukàtì sè lá, tacó à si jì ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó tí ñindi ndú gî, tacó ndú bà dù kù da nó gbí gbata mì Mbířì ta pì zi'duù-só-nje só.

³ Káa ye kèjì gí bà je wotí jì ndâ mbe 'dè yúcó mì ye sósò'ô nó, wàa ndú 'ví yuu zì bònggo bà gee ku, kù ma ta có jì ndú ta ndâ sili gbí ndâ pì tí nó.»

⁴ Ndâ mbe 'dè yúcó tí nó sósò'ô ñò a ndâ mû-mbâ tí nó sósò'ô, ta ndâ kùpò tí nó sósò'ô ta wu kù zì á nje ndú mbe kù rò tìyò kùro Mbe to tí nó nò.

⁵ À gbí nje ndú a wu mbe mì ndâ ku'dì tí ndâ mbe kù pèè ta bà bàkà vò i ta ndú, 'duù má bàkà vò i ta ndú, 'duù tí nó a kánjì ku.

⁶ À tí ndú a wotí bà rò bà nì mù ta o tí nó náa ndú má kù ma có mì Mbířì nò, à delè tí ndú a wotí bà 'visì ngo tí mbelè, ta wotí bà te ndâ vo-vò tende ña ñjì nò'o mítí ndâ 'duù muu to tí nó ta o tí nó náa à má ñikì tí ndú gî.

⁷ Ndâ mbe 'dè yúcó tí nó sósò'ô ñò má cee ta nètè bà ma có mì ndú gî, kàzà tí nó mbe kù 'vala gbí guù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó bà lu ta gó gítí ndú, yí bà kpònje ndú gî, yí bà ziki ndú,

⁸ bìndi yí bà si ku ndú mítí kpokèjì gbí gbata tí nó náa àá táánò gbì Mbe tí ndú mítí ñjèèkpè mû

gbí, náa ndâ mbe kû 'dè-kòcò ta wotí mì Bèrì kû nì mítí ta ndâ 'bí o a Sòdómà, ta ndâ 'bí o a Másìrì nô.

⁹ Ndâ tende ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà biya ku ndú mí sè, ndú bà dù kû zeke ku ndú ta sili ta'ô kû ya gí gbí bà nà'ô sili.

¹⁰ Tàkòcò ndâ 'duù muu to tí nó bà peteke gítí có bà cì ndâ mbe ma có mì Mbírì sósò'ô nò ta ña wálá. Ndâ 'duù bà wunda ndâ i-nambeè gbí òkò tí ndú ta líkí có bà cì ndú nò, tacó ndú táánò a sògò gbímbí ndâ 'duù muu to tí nó.

¹¹ Káa bìndi ndâ sili tí nó ta'ô mbe kû ya gí gbí bà nà'ô sili nò, Mbírì gù je woò jì ndú, bìndi ndú só gù a gí yaà kû nó nó. Gúku gù bàkà ndâ mbe òò ndú ngé ndii gí.

¹² Ndú gù 'di kòcò 'duù kû tè'é tí ndú ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do gbírì, máa, «Yo gí gí kàá!» Ndú bà-i-nò gù ñjè nó gbí ñjì ọò ndâ ku'dì tí ndú kû ya gí gbírì co gbí kùlù mù.

¹³ Ta o tí nó náa ndâ mbe ma có mì Mbírì sósò'ô nò kû ya gí gbírì nò, to gù ngaka tí, tí vò ña ñìnó náa ndâ 'bá gù kì'viki me mbè gbí gbata mì Mbírì. Bà ngaka tí mì to nó gù mii ndâ 'duù 7,000. Gúku gù bàkà sè ndâ wu 'duù gbí gbata 'dáá gí ngé ndii gí, bìndi ndú gù ùlù Mbírì á gbírì.

¹⁴ Bà só vò i kpónó ndii gí, káa bà ta'ô vò i kpónó-kpónó kèjì.

Bà vô-nje só mòngò

¹⁵ Bà vô-nje só basìlì tí ndòngbù mà gù o mòngò mì wó, ye gù 'di kòcò ndâ 'duù kû 'dè có ta kòcò ndú ngéé gí yaà gbírì, máa, «Gba tí to tí nó kpónó a ndâ Mbe tí ndoo tí Mbírì ta Bìndi

wó tí Mbírì; yí tí Mbírì bà dù tí gba ká kpòò ya tí .»

¹⁶ Bìndi ye gii ò ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ô mbe se ta jàlàmbà 'dee Mbírì gí nó kucuku muungbó ndú 'dáá mí to kùro Mbírì kù ùlù yí,

¹⁷ maa,
«Ze 'dè nìkì ma jì wò Mbe tí ze Mbírì,
tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí;

wò táánò sàà kuu tí,
wò delè kpónó kuu tí,
tacó wò kpónó le bèrè mì lo gí,
wò 'bità bà dù tí gba gí.

¹⁸ Ndâ 'duù muu to tí nó táánò kù ba ta bà mbè wò gí,

káa ɾi kpo-tàkòcò mì lo kpónó co gí,
ɾi bà waa ngbàngà mì ndâ ku;
ta ɾi bà ko mboò nèté mì ndâ mbe ma có mì lo,
ta ndâ tó 'duù mì lo,
ta ndâ mbe tègàrà ɾè lo,
ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì;
ta ɾi bà mii ndâ mbe mii ndâ 'duù muu to tí nó co gí.»

¹⁹ Ye mâ gii zeke'o gí yaà, ye gii ò njekèjì 'bá-Mbírì á gbírì ngàà; ye delè gii ò gbùúkuɾu tí nó náa, ndâ díí tí nó náa à cu có gítí bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù mítí ndú kù dù gbí nó kuu tà'ì yaà kà; mù gii dù kù ì mélé-mèlè, ngbàngbàɾi kù gii baɾaka i, to kù gii ngaka tí, bìndi nji gɾu kù gii di gí to 'do tàɾi.

12

Ndâ 'bí nù ta 'bí ɲa gbù kàzà

¹ 'Bí gbolò i-serè náa ye gii ñò mbe co mí gbíri a 'bí ñii mbe gala ri tí bongo míti wó, ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do tí ndá yii muu'bi-nje só tí muu wó; yí gii 'dò ndá kò wó mí pí pí,

² kú mèlè-mélè ta gó-káyì.

³ 'Bí gbolò i-serè káká'i náa ye gii ñò mbe co mí gbíri a 'bí ña bí-bi gbù kàzà mbe je kózò tí kàzàngo, ta ndá muu wó vô-nje só ta ndá 'de wó muu'bi, ta ndá tàgíyà-gba vô-nje só tí ndá muu wó.

⁴ Gbù kàzà tí ñò gii mèrèkè ndá yii ta sílì wó 'do gbíri gí to cúú-cu-cù. Bìndi yí gii rò tíyò kùro ñii tí ñò náa 'vii kú mí tí wó ñò, tacó wàa à káa póó bà tè 'vii tí ñò, yí 'ví zò yí ngé gí.

⁵ Ñii tí ñò gii jò a 'vii-'dakò náa yí bà dù tí mbe zogo ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta wotí. Káa à káa póó bà tè 'vii tí ñò, áá gii ra yí 'do tí nawu wó ya tí ji Mbíri pí jàlàmbà mí wó gí.

⁶ Ñii tí ñò bà-i-ñò gii fa ta ngelè bìndi bà tè 'vii 'do tí wó ya gí gbí kángáá nga ngoò, gí bà dù tí bàndò náa Mbíri 'viindi sàa tacó wàa à 'ví kpolo tí wó míti ta sílì 1,260 gí.

⁷ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò gó tanga gbí òkò tí ndá basìlì mí Mìkélè tí kùro ndá basìlì mí Mbíri, ta ndá basìlì mí gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gí.

⁸ Káa gó mâ gii kpò ndá gbù kàzà tí ñò ta ndá basìlì mí wó gbíri gí, bàndò bà dù ndú gbíri káká'i gii dù lá.

⁹ Bìndi à gii 'va gbù kàzà tí ñò, tí ká gùlù kpoo tí nó, Vô-'duù-tí-ñò delè tí Mbe-wàtà, mbe kú eendí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó 'do gbíri gí to. À mâ gii 'va yí 'do gbíri gí to gí, à gii 'vaka

ndâ basìlì mì wó 'dáá gî gí tàkò wó.

10 Bìndì ye gù 'dì kòcò 'duù kù 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà gbìrì, máa, «Ndâ 'válá, ta wotí, ta bà zèè to mì Mbìrì mì ndoo, ta wotí bà zogo to mì Bìndì Mbìrì kpónó gí gî, tacó à 'va mbe kù kpì ngbàngà tí ndâ ná'vindí ndoo, co gbí rì, co gbí bèbìlì waa lá, kùro Mbìrì mí ndoo nó, mí to gî.

11 Ndâ ná'vindí ndoo co gbí nò Mbe-wàtà ta wotí mì mbelè 'Viì-rómbo, delè 'do gbí bà ma yúcó, ta bà ùnje mì ndú gítí ku.

12 Ákoo gbìrì, ta yo tí ndâ mbe kù 'vala gbìrì, yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i! Ákoo ndâ to ta ngo, vò i 'de yo nìndi yo gî, tacó Vò-'duù-tí-nò gí gítí yo ta kpo-tàkòcò gî, tacó yí nò ni gî máa, sè o mì yì me njí'dí gî.»

13 Gbù kàzà tí nò mbe je kózò tí kàzàngo nò mâ gù nò ni gî máa à 'va yì 'do gbìrì gí to gî, yí gù 'bità bà pà ba tí nawu 'viì-'dakò tí nó mbe fa ngèlè 'do tí wó ya gí gbí kángáá nga ngoò táánò nò.

14 Káa Mbìrì gù wu ndâ kpo mbí sósò'ô go mbí gàànà nó jì nù tí nò, bìndì yí gù o 'do tí gùlù kpoo tí nò ya gí bàndò bà dù yí gbí kángáá nga ngoò wàa à 'ví kù kpoo tí wó ta ndoo ta'ô ta pì vò-nje gbaànjé pí, too o tí nò.

15 Káa gùlù kpoo tí nò gù ga ngo me gbolò go ngo gbí pù nó kù ì ngèlè gí tàkò nù tí nò, wàa ngo tí nò 'ví te nù tí nò gî.

16 Káa to gù konì nù tí nò, ta bà njù ngo tí nò náa gbù kàzà tí nò ga nò 'dáá gî.

17 Tàkòcò gbù kàzà tí nò bà-i-nò gù kpoo gítí

nii tí nò, bìndi yí gii tè sè ndâ 'bí 'vii mì nii tí nò ñìnó mbe kù 'di có mì Mbíri, mbe kù 'de yúcó gítí Jézù nó, ta gó.

¹⁸ Bìndi yí gii rò tíyò pí ñì ngoò tí kápá.

13

Ndâ kàzà tí nó sósò'ô nô

¹ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò 'bí kàzà kù co 'do tà ngo ta ndâ muu wó vô-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bi, ta ndâ tàgíyà nje ndâ 'de wó, ta ndâ vò rè náa à cu gítí Mbíri mítí ndâ muu wó.

² Kàzà tí nó náa ye ñò yí ñò je a kózò tí mórò. Ndâ kpázà wó gii me kpo-kpò go kpázà bèlá, bìndi nje wó go nje mbíngà. Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó bà-i-nò gii le bèrè-gba mì wó ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo ñò; yí gii ki yí mí pí jàlàmbà mì wó, bìndi yí gii je wotí bà dù tí gba ji yí me gbolò.

³ Ye mâ gí zeke'o, ye gii ñò 'bí ña gbolò 'bèè kà tí 'bí muu kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo ta ndâ muu wó vô-nje só ñò, bìndi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí gii kaa kù ru ndi kàzà tí nó ta nje ndú 'dèè gí.

⁴ Ndâ 'duù gii ùlù gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó tacó yí je gba ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó gí, bìndi ndú gii ùlù kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó máa, «A 'di ká bà 'vii tí wó ta yí! A 'di ká bà 'de wotí gítí bà tè yí ta gó!»

⁵ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gii je wotí bà 'dè ndâ zu có gítí Mbíri ji kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nô, yí delè gii je wotí bà dù tí gba ta pí zi'duù-só-nje só ji yí.

⁶ Kàzà tí nò mbe co 'do tà ngo nò bà-i-nò gii dù kù 'dè ndâ zu có gítí Mbírì, ta bàndò bà dù yí, ta ndâ mbe kù 'vala bàndò bà dù yí.

⁷ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gii ùnje bà tè ndâ 'duù mì Mbírì ta gó, ta wotí bà toṛo nje ndú ta to gbí gó, ji kàzà tí nó mbe co 'do tà nô. Yí delè gii bàkà yí tí gba mì ña ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé muu to tí nó 'dáá gí.

⁸ Bìndi ndâ 'duù ñinó muu to tí nó 'dáá gí, náa àá táánò cu rẹ ndú kùṛo bà suu to tí nó mí gbí wáràgà 'válá mì 'Viì-rómbo kùṛo bà zi yí, lá nó, bà ùlù gbù kàzà tí nò.

⁹ Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có tí nó, máa,

¹⁰ «Á má bà zèè 'duù tí zà-za gó, yí 'ví ya tí zà-za gó,
'duù má kù zi ku ta sịzò, à 'ví zì yí ta sịzò»
nô.

Ñìnò a có ji ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù zèè njembí ndú, delè mbe kù tee njembí ndú mítí Mbírì ká nò.

¹¹ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò 'bí kàzà kù co gí sè 'do ta to, ta ndâ 'de tí muu wó sósò'ô go ndâ 'de 'viì-rómbo, káa yí kù wa gbí go i mì gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó.

¹² Kàzà tí nó mbe co gí sè 'do tà to nò gii je wotí 'do mì kpédélé kàzà tí nó, kù bàkà ta gba cee to 'dáá gí, kù yòòngò ta ndâ i mbe kù 'vala muu to tí nó, ta ndâ 'duù, kù ùlù kpédélé kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nô.

¹³ Yí gii dù kù bàkà a ndú tí ndâ kpo-kpò i-seṛẹ ta rẹ mì kpédélé kàzà tí nó, à kpétí ká a bà tè'é tí wu 'do gbírì gí to, yí kù bàkà mí kùṛo ndâ 'duù.

14 Yí giì dù kù bàkà ndâ serè ta wotí bà bàkà ndâ serè tí nó náa à je ji yí nò, kù ee ta ndi ndâ 'duù cee to 'dáá gî mí kùro kpédélé kàzà tí nò. Yí delè kù 'dè có ji ndâ 'duù máa, ndú bàkà 'bí i mbe je cè kózò tí kàzà tí nó náa àá táánò da yí ta njà sizò tí muu wó káa yí cì lá nó, wàa ndú 'ví ùlù .

15 Àá táánò je ji yí a wotí bà òlò woò 'válá mí gbí i tí nò mbe je cè kózò tí kàzà tí nò, ta wotí bà bàkà i tí nò 'ví 'dè có. Bindi i tí nò giì 'dè có ji ndâ 'duù máa, 'duù ñìnó mbe biya bà ùlù yì gî nó, à 'ví waa tàkòcò wó gî.

16 Yí delè giì 'dè có ji ndâ 'duù 'dáá gî: ndâ 'viì ta ndâ kpo 'duù, ndâ mbe i, ta ndâ mbe yê, ndâ i-zógó-zogo ta ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó máa, ndâ 'duù 'dáá gî ka mbó mì yì mítí kù'bì mì ndú, káa ndú má ka mítí kù'bì mì ndú lá, ndú 'ví ka mí tìro ndú,

17 tacó wàa, ndú 'ví mà ta ndâ 'vélè mì ndú, ndú delè 'ví sù ta i 'do mì ndâ 'bí 'duù; gbí có tí nò éno máa, 'duù ñìnó ta mbó mì kàzà tí nó tí wó wálá nó mà 'vélè lá, yí delè sù i á 'do mì ndâ 'bí 'duù lá. Mbó tí nò a rẹ kàzà tí nó, à delè a mbó mì wó, náa à kù ò yí ni tí .

18 Ñìnò a nèté mì ndâ mbe 'di gbí-o; 'duù ñìnó ta muu kuu tí wó nó bà 'di gbí mbó mì kàzà tí nó gî, tacó mbó tí nó a rẹ 'duù. Mbó tí nó a 666.

14

'Viì-rómbo ta ndâ 'duù mì wó

1 Ye má giì zeke'o, ye giì ò 'Viì-rómbo kù rọ tìyò pí gú Zìyónì ta ndâ 'duù tí nó 144,000 náa à cu rẹ ndú ta Bu wó mì tìro ndú nò.

² Ye bà-i-nò gii 'di kòcò 'duù go wo ngo tí cùù-cùù nó kù ɾengà go bà baraka i mì nghanghàrì nó gí gbírì. Gbì kòcò i tí nó gii jìgì'dì tí gbí tù ye go gbí ndâ kùndi nô.

³ Ndâ 'duù tí nó 144,000 ɾò tìyò tù gbíro ndú gítí jàlambà mì Mbírì, ta ndâ nó tí nó nà'ô, ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ô nó kù cè 'bí ɾa cè náa à ká a ndú tí ndâ 'duù tí nó 144,000 náa Jézù 'vala ndú 'do muu to tí nó gí nó ká ni bà cè.

⁴ Ndâ 'duù tí nó 144,000 nó a ndâ 'duù tí nó táánò mbe gbètèkè tí ndú ta ndâ niì muu to tí nó lá, tí ndâ ngbutu 'duù mbe ɾu ndi 'Viì-rómbo cee tí ndâ bàndò 'dáá gí nô. 'Viì-rómbo táánò ɾuka ndâ 'duù tí nó 144,000 nó 'do gbí òkò tí sè ndâ 'duù muu to tí nó, tacó wàa ndú 'ví dù go ndâ ngú i gbí njí nó tacó bà ci ji ndâ yì tí 'Viì-rómbo ta Mbírì.

⁵ 'Bí 'duù jé mbe 'di 'véɾè gbí nje ndâ 'duù tí nó wálá, tacó vò i mì ndú gbaànjé wálá.

Ndâ basìlì tí nó ta'ô nô

⁶ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò 'bí basìlì kù ba gbí pípirì ngéé yaà kà, kù ma banga ngú có ñinó mbe cee lá nó ji ndâ ɾa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, gbí ndâ ɾa ndâ nje có muu to tí nó 'dáá gí, ta kòcò wó ngéé gí yaà,

⁷ máa, «Yo tégàrà Mbírì, yo ùlù yí tí gba, tacó o bà waa có gí gí, yo ùlù yí tí mbe suu ɾì ta to, ta ndâ kàpá, ta ndâ muu ndâ ngo.»

⁸ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò 'bí basìlì 'vanda gí tàkò ñinó mbe kù ma banga ngú có nô, ye gii 'di kòcò wó kù 'dè có, máa, «À 'bu gí! Gbolò gbata

tí nó tí Bàbìlóniyà, náa bà sì ta ndâ vò nìi kà kù sa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî go bà sa 'duù mì gó pe nó, 'bu gî!»

⁹ Ye mâ gîi zeke ndi o, ye gîi ñò bà ta'ô basìlì gí tàkò ndâ ñìnó náa ye ñò ndú sósò'ô nô, bìndi ye gîi 'di kòcò wó kù 'dè có ngéé gí yaà, máa, «Ndâ 'duù tí nó 'dáá gî mbe kù ùlù kàzà tí nó mbe gí 'do tà ngo, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tịro ndú, delè ta ndâ 'duù ñìnó ta mbó mì wó tí 'bì ndú nó,

¹⁰ bà 'dì kpàtà kpo-tàkòcò mì Mbìrì! Mbìrì bà bàkà gbolò sé'i mítí ndú ta bà doo ndú ta wu kù kịrì ñonòkò ta kpò-kpó-tè-liì mí kùro ndâ basìlì ta ndâ 'Viì-rómbo.

¹¹ Ngúwu wu bà bàkà sé'i mítí ndú nò bà te gí yaà ká dúú bà ya tí. Ndòngbú bà kònò sé'i mì ndâ 'duù tí nó mbe kù ùlù kàzà tí nó, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tí diì ndú nó bà dù wálá.»

¹² Ñìnó a o bà zèè njembí ndâ 'duù mì Mbìrì mbe kù kpolo tí ndâ có mì Mbìrì, delè mbe kù tee njembí ndú mítí Jézù.

¹³ Bìndi ye gîi 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbìrì, máa, «Cu kòcò ye nó mí to: Ndâ mbe cì ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, a ndâ mbe tó pá. Kòcò Bèrì máa, «Pá ndú nìkì ngé ndii gî.» Ndú kpónó tẹ̀wo ndú 'do tí bà ka wu'o gî, tacó mboo tàkò ndâ tó nèté mì ndú ko tàkò ndú gî.»

Bà kili ndâ i á 'do gbí ndâ nji muu to tí nó

¹⁴ Ye mâ gîi zeke'o gí yaà, ye gîi ñò cé-ce kùlù mù, bìndi ye gîi ñò 'bí 'duù jé go 'Viì-mì-'Dakò nô, kù kì tí wó to ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do

tí dâ'bì tí muu wó, bìndi yí gii zèè zí sizzò mí 'bì wó gbí cé-ce kùlù mù tí nò.

¹⁵ Ye bà-i-nò gii nò 'bí basìli co 'do tà'i 'bá-Mbíri kù 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà ji 'duù tí nò mbe kù ki tí wó pí cé-ce kùlù mù nò, máa, «O bà kili ndâ i 'do gbí nji kpónó gí gí; ya ta sizzò mì lo nò gí bà kili ndâ i 'do gbí nji, tacó ndâ i gbí ndâ nji muu to tí nó yù cee gí.»

¹⁶ Tacó éndò, 'duù tí nò mbe kù ki tí wó pí cé-ce kùlù mù nò gii kili ndâ i 'do gbí ndâ nji muu to tí nó 'dáá gí ta sizzò mì wó.

¹⁷ Ye mâ gii zeke'o bìndi nìndò, ye gii nò 'bí basìli káká'i co 'do tà'i 'bá-Mbíri á gbíri ta zí sizzò 'bì wó.

¹⁸ Bìndi ye gii nò basìli tí nó ta wotí bà mii ndâ i muu to tí nó ta wu tí wó nó co 'do bàndò ku-sòrò-Mbíri, kù 'dè có ji nìndò ta zí sizzò 'bì wó nó, máa, «Ya ta sizzò mì lo nò gí bà waaka ndâ rí nèbítì tí nó mbe rí jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù, muu to nó gí, tacó ndâ rí nèbítì muu to yù 'dáá gí gí.»

¹⁹ Basìli tí nò bà-i-nò gii co gí to, bìndi yí gii waaka ndâ yú nèbítì muu to tí nó go có mì ka wó nò 'dáá gí, bìndi yí gii kaa ndú 'dáá gí mí gbí gbolò guù bà pee nèbítì kpo-tàkòcò mì Mbíri náa à duu mí sè 'do gbí gbata.

²⁰ À mâ gii 'dò ndâ yú nèbítì tí nò, mbelè gii ba pàrú go pù ngo nó ta yendi di dê lá; náa à kpétì káa 'bí ña nò mbe me gbolò go ájí nó má kù di gí tito, à wà yí ngéé tàkòcò wó.

15

Ndâ basìli ta ndâ kpo-tàkòcò mì Mbíri 'bí ndú

¹ Ye mâ giì zeke'o gí yaà, ye giì ñò ndâ 'bí ña i serè gbířì náa nje ye giì 'dèè gítí ndú gí: Ndâ basìlì vò-nje só, náa Mbířì tuu ndú ta ndâ ña i vò-nje só mbe pèè mbí ndâ 'duù gítí ndâ 'duù muu to tí nó, tí ndòngbú kpo-tàkòcò mì wó tí Mbířì.

² Ye giì ñò 'bí i go kàpá ta ɾo ngo gbí pù ñònòkò ta wu ngbàrángà'i nò. Ye delè giì ñò ndâ 'duù tí nó mbe kpò nje vò kàzà tí nò gí, mbe ùlù cè kózò tí wó lá, delè mbe si mbó ɾè wó tí có lá nó, kù ɾò tíyò seè kàpá tí nò ta ndâ kùndi náa Mbířì je ji ndú 'bì ndú;

³ náa ndú kù gbì ta cè kù be ta ɾè Mòze tí bòò mì Mbířì, delè kù be ta ɾè 'Vii-rómbo, máa,
«Ndâ i mì lo náa wò bàkà ndú a ndâ kpo-kpò i,
ta banga tí ndú,

Mbe tí ze tí Mbířì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí!
Wò a 'duù jáá, ta ndâ có mì lo a ndâ yúcó!
Wò a gbolò gba mì ndâ 'duù muu to tí nó!

⁴ ɾè mbe te duù mítí lo lá a 'di, Mbe tí ze?
ɾe mbe tégàrà ɾè lo lá a 'di?

Tacó à káa wò gbaànjé ká mò tí lo 'do gbí ndâ vò i gí.

Ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí kèjì gí bà ùlù wò,
tacó wò túbà bà waa có mì lo gí sè gí.»

⁵ Ye mâ giì zeke'o bìndi bà ñò ndâ basìlì tí nó mbe kù cè cè nò, ye giì ñò njekèjì 'bá-Mbířì á gbířì ngàà. Ye mâ giì zeke'o ngéé gí bàndò bà dù Mbířì tà'i kà,

⁶ ye giì ñò ndâ basìlì tí nó vò-nje só náa Mbířì tuu ndú ta ndâ ñjì nò'o vò-nje só nó kù co gí sè 'do tà'i 'bá-Mbířì. Ndú yuu mítí ndú a cèè ndâ

cé-ce bongo mbe kú tòngbaà, bìndi ndú gii ẹ̀rẹ̀ dâ'bì mí gbímbí ndú.

⁷ Bìndi ye gii nò 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kú dù á ẹ̀gbà jàlambà mì Mbíri nó, kú njèè ndâ 'visí vò-nje só náa à bàkà ndú 'do tí dâ'bì, yeke ta kpo-tàkòcò mì Mbíri tí nó mbe kú 'vala ká dúú bà ya tí nó, jì ndâ basìlì tí nò vò-nje só nò.

⁸ Ngúwu ngba Mbíri ta ngúwu wotí tí wó gii yè tà'i 'bá-Mbíri tí ọ̀ ọ̀nó náa wotí bà ọ̀ gí tà'i gii dù tí 'bí 'duù gbaànjé wálá, yee tí o tí nó náa ndòngbú basìlì yee nji nò'o 'do gbí 'visí mì wó gí to gí.

16

Ndâ 'visí kpo-tàkòcò mì Mbíri

¹ Ye bà-i-nò gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yàa 'do tà 'bá-Mbíri jì ndâ basìlì tí nó vò-nje só mbe zèè ndâ 'visí ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbíri mí 'bì ndú nó máa, «Yo ya gí bà va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbíri nò mí muu to.»

² Ye mà gii zeke'o bìndi bà 'di kòcò 'duù tí nò, ye gii nò 'bí basìlì gbaànjé va nji kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visí mì wó gí muu to. Ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbíri náa basìlì tí nò va 'do gbíri gí muu to tí nó nò gii daaka ndâ vò-vò kà ta sé gbí ndú ngé ndii gí ta ndi tí ndâ 'duù tí nó mbe ka mbó mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó mítí ndú, delè mbe kú ùlù cè kózò tí wó nò.

³ Bà só basìlì mà gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visí mì wó gí tà kàpá, ọ̀ ngo gbí

pù gii 'visì tí tí mbelè go mbelè ku 'duù nô, bìndi ndâ i mbe kû 'vala tà kàpá tí nò gii mii léé gî.

⁴ Bà ta'ô basìli mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó mí tà ndâ ngo gbí pù, delè mí tà ngo tí ndâ to tí nó náa ngo kû 'va tí ndú nó, ndâ ngo tí nò 'dáá gî gii 'visì tí tí mbelè.

⁵ Bìndi ye gii 'di kòcò basìli tí nò kû 'dè có máa, «Wò waa ndâ có mì lo nò dú, wò kpónó kuu tí , wò delè sàà ká kuu, ákoo Tó 'duù mì Mbírì.

⁶ Tacó ndâ vò 'duù mii ndâ tó 'duù mì Mbírì ta ndâ mbe ma có mì Mbírì gî. Tacó éno, wò gii waa có mítí ndú ta bà je mbelè ji ndú, wàa ndú 'ví njù . Njìnò a i mbe 'vii ta ndú ká nò.»

⁷ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kû 'dè có gí bàndò ku-sòrò-Mbírì, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye Mbírì, tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gî, wò a mbe yúcó, ndâ wáá-waa có mì lo 'dáá gî delè ká dú.»

⁸ Bà nà'ô basìli mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí ọ ọ, Mbírì gii si ọ kû doo ndâ 'duù.

⁹ Gó wu ọi mâ gii doo ndâ 'duù, ndú gii be Mbírì tí mbe je gó mí gbí ọi. Ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gítí bà ùlù Mbírì lá.

¹⁰ Bà vô basìli mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó mí pí jàlàmbà mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, o gii 'di gî, ndâ 'duù gii dù kû zò gbí tì ndú gbí 'dí'di'o,

¹¹ kû be Mbírì tí nó gbírì nó tacó ndâ sé'i, ta ndâ kà tí nó tí ndú nô; ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ bà ndâ vò i mì ndú lá.

¹² Bà vô-nje gbaànjé basìli mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí tà gbolò ngo tí nó tí Yùfiréte nó, ngo gii noo 'do

gbí pù tó'dó gî, tacó bà 'viindi kpokèjì tacó tí ndâ kpo-kpò gba mbe gí 'do mò gí wàá.

13 Bìndi ye gii nò ndâ 'bí ña vo-vò lilí ta'ô, ta cè tí ndú go cè tí ndâ lú nô: 'bí gbaànjé kú co 'do gbí nje gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nô, 'bí kú co 'do gbí nje kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nô, bìndi 'bí 'do gbí nje 'bí sú mbe 'dòkò có mì Mbíri.

14 Nèté mì ndâ vo-vò lilí tí nò a bà bàkà ndâ serè ta bà ya ta muu to kú kili ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gî mítí gbèè bàndò kú ù ta ndi o bà tè Mbe tí ndoo ta gó ta o bà co ɾi gbolò o mì Mbíri tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gî.

15 («Yo kpolo tí yo máa ye wúnò bà gbaaka yo go bà gbaaka 'duù mì mbe ngbà; káa 'duù ñinó mbe dù tí zò'o kú kpolo tí ndâ bongo mì wó, tacó wàa ye má yee gbìrìngì gî, yí 'ví bàkà i-nò kú nò ta só kùro ndâ 'duù 'dáá gî lá nó, a mbe tó pá.»)

16 Ndâ vo-vò lilí tí nò ta'ô nò kili ndâ kpo-kpò gba kú ù ta ndi bà co ɾi bà tè Mbíri ta gó nò mítí 'bí bàndò náa à kú nì mítí gbí nje có Ìbìráyò a Àmàràgèdonì.

17 Bà vô-nje só basilì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbíri 'do gbí 'visì mì wó gí gbí pípiri, ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có gí bàndò bà dù Mbíri á tà'i 'bá-Mbíri á gbíri máa, «À cee gî.»

18 Mù bà-i-nò gii dù kú ì mélé-mèlè, mélé-mèlè, ngbàngbàri kú gii baɾaka , to kú gii ngaka tí ta wotí tí , tí ña ñinó náa à jé sàà bàkà tí kùro lá.

19 Gbolò gbata tí nò gii njèè gbí tí ta'ô, ndâ kpo-kpò gbata mì ndâ 'duù muu to tí nó gii 'bu lèè gî. Bìndi Mbíri gii yù gàzâ ngbóó ji ndâ 'duù gbí

gbolò gbata tí nó tí Bàbìlóniyà nò.

²⁰ Bìndi ngo giì ò yiiga muu ndâ to tí nó mbe le ta ndi gbí u ndâ ngo nó yílílíí gí. À káká'i giì ò muu ndâ nja-njà gú lá.

²¹ Kpo-kpò nji guru giì nì ndâ 'duù tí vò ña ñinó náa ndú giì dù kú see Mbíri tacó ña serè nji guru tí nò mbe nì ndú nò.

17

'Bí nù tí vò mbe kili ndâ 'dakò náa tàwo wó a tà

¹ 'Bí basìlì gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ basìlì tí nò vò-nje só mbe zèè ndâ 'visì nji kpo-tàkòcò mì Mbíri vò-nje só nó giì gí mí ye, bìndi yí giì tè'é tí ye éno máa, «Gì , wàa ye 'ví túbà bà waa có mì Mbíri mítí nì tí nó tí mbe kili ndâ 'dakò cúú-cu-cù nó jì wò. Nì tí nó mbe kú kì tí wó muu ndâ ngo,

² náa ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí zingbà ta yí gí, náa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí sa ta bà dù ta yí go bà sa ta pe nó gí.»

³ Basìlì tí nò bà-i-nò giì te ye ta wotí mì Bèri ya tí gí gbí kángáá nga ngoò. Bìndi ye giì ò 'bí nì kú o 'bí ña nò mbe bí-bì ta ndâ muu wó vò-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bì, náa à cu ndâ ngò gítí Mbíri cee tí wó 'dáá gí.

⁴ Nì tí nò giì zaa ta ndâ 'bí ña bongo mbe bi ngbòò éno, yí giì dù jè'bèè gbí dá'bì, ta ndâ kpo-kpò i-banga yè tí wó gí. Yí giì zèè 'visì náa à bàkà 'do tí dá'bì yè ta ndâ i-zuù mì wó mbe 'vii ọ 'bá lá náa yí kili 'do gbí nètè bà kili ndâ 'dakò tí nó mí 'bì wó.

⁵ Bìndi à gii cu 'bí ña rẹ náa bà 'di gbí kpo ndâ 'duù gí mí tìro wó, máa, «Bàbìlóniyà tí gbolò gbata, tí nawu ndâ vo-vò niì, ta ndâ i ñinó 'dáá gí mbe 'vii rẹ ọ ndâ 'duù muu to tí nó lá.»

⁶ Bìndi ye gii ñò niì tí nó kù sa ta mbelè ndâ tí 'duù mì Mbírì, delè ta mbelè ndâ 'duù tí nó náa à ziki ndú muu có bà 'dè yúcó gítí Jézù nò.

Ye má gii ñò niì tí nó, nje ye gii 'dèè gí.

⁷ Káa basìlì tí nó mbe te ye ya tí gí gbí kángáá nga ngoò nó gii 'vee ye, máa, «Nje lo 'dèè tacó yè? Ye bà 'dè gbí có kóó mì ndâ niì tí nó, ta kàzà tí nó ta ndâ muu wo vô-nje só, ta ndâ 'de wo muu'bi, mbe kù te yí nó, jì wò:

⁸ Nò tí nó náa wò ñò yí nó, táánò sàà kuu tí, káa yí kpónó wálá, káa yí kẹ̀jì gí bà lu'vu gí sè 'do gbí guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó gítí bàndò bà ngbù yí, bìndi nje ndâ 'duù tí nó náa áá táánò cu rẹ ndú mí gbí wáràgà 'wálá kùro bà suu to tí nó lá nó kẹ̀jì gí bà 'dèè ta bà ñò kàzà tí nó gí, tacó yí táánò sàà kuu tí, káa yí kpónó wálá, káa yí kẹ̀jì.

⁹ «A ndâ mbe 'di gbí-o ta ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú nó ká bà 'di gbí ñinó: Ndâ muu tí nó vô-nje só nó a ndâ gú tí nó vô-nje só náa niì tí nó kù ki tí wó pí ndú nò.

¹⁰ Ndú delè a ndâ kpo-kpò gba tí nó vô-nje só, náa ndâ 'duù vô 'do gbí òkò tí ndú kpónó a ndâ ku, gbaànjé kpónó kuu gbí gba, káa 'bí ñinó káká'i nó gí tí gba kálásê, káa à wúnò má le bèrè jì yí, yí bà dù gbí gba ká ta làmbu o.

¹¹ À má gítí kàzà tí nó náa yí táánò sàà kuu tí, káa yí kpónó wálá nó, yí a bà vô-nje ta'ò 'duù mì

ndâ kpo-kpò gba tí nó vô-nje só nô, káa yí kú ya a i gítí bàndò bà ngbù yí.

¹² «Káa ndâ 'de tí nó muu'bì náa wò òò òò, ndú a ndâ kpo-kpò gba muu'bì, náa à le bèrè jì ndú kálásê, káa ndú bà tù ká tù mí pí jàlàmbà ta ndâ kàzà tí nó.

¹³ Ndâ kpo-kpò gba tí nó muu'bì nó toko có mì ndú gbaànjé, bìndi ndú gii kaa gba mì ndú jì kàzà tí nó.

¹⁴ Ndú kèjì gí bà tè 'Vii-rómbo ta gó, káa 'Vii-rómbo bà co gbí òò ndú gí, tacó yí a Mbe-tí-ndâ-mbe-tí-ndâ-'duù, yí delè a Gba-mì-ndâ-kpo-kpò-gba, náa à kú nì mítí ndâ 'duù mì wó a ndâ 'duù tí nó náa Mbířì tè'é tí ndú, yí gii cu 'bì wó mítí ndú gí, mbe kú 'di có mì wó ta njembí ndú gbaànjé.»

¹⁵ Basìlì tí nó mbe te ye ya tí gí gbí kángáá nga ngoò nó gii 'dè có jì ye, máa, «Ndâ ngo tí nó náa wò òò vò niì tí nó kú kí tí wó muu ndú nó a ndâ tende ña ndâ 'duù mbe kú 'dè ndâ ña ndâ tende ña nje có muu to tí nó.

¹⁶ Bìndi ndâ 'de tí nó muu'bì náa wó òò ndú nó, gii je kàzà tí nó, kèjì gí bà sogo niì tí nó tí vò mbe kili ndâ 'dakò nó, ndú kèjì gí bà mèèkè'i tí wó, ndú bà jaka ndâ bongo 'do tí wó gí, si yí ta só, ndú bà yaka gbí wó go i mì ndâ kàzà, ndú bà doo yí ta wu,

¹⁷ tacó a Mbířì ká cu mí gbí njembí ndú máa ndú toko có mì ndú gbaànjé, wàa ndú 'ví leke ndâ bèrè mì ndú jì kàzà tí nó yee tí o tí nó náa ndâ i 'dáá gí bàkà tí go có mì Mbířì gí.

¹⁸ Káa niì tí nó náa wò òò yí nó a gbolò gbata tí nó mbe gèè bè wó mí muu ndâ kpo-kpò gba muu

to tí nó 'dáá gî nô.»

18

Bà 'bu Babilóniyà

¹ Ye mâ gii zeke'o bìndi bà ò ndâ i tí nó gbí kángáá nga ngoò nó, ye gii ò 'bí basìlì ta dì ká gbí wó kú gí ta wotí ká tí wó 'do gbíri gí muu to tí nó. Ngba wó gii ngbaraṅa to cee muu to 'dáá gî.

² Yí gii 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa,
«À 'bu gî, gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà nó 'bu gî.

À 'visì tí, tí bàndò bà dù ndâ vo-vò bààcì gî,
à 'visì tí, tí zàà mì ndâ vo-vò lilí 'dáá gî gî,
à 'visì tí, tí zàà mì ndâ ṅa ndâ vo-vò nuù
ṅinó náa ndâ 'duù kú sogo ndú nó 'dáá gî gî;

³ tacó ndâ ṅa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî
táánò njù pe gbí ndâ i-gìlìnì mì wó ta go
ndú tí wó nò gî,
ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gî
zingbà ta yí gî,
ndâ mbe mà 'vélé muu to tí nó 'dáá gî
gí tí ndâ mbe kpo-kpò i 'do gbí ndâ kpo-
kpò i mì wó.»

⁴ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kú 'dè có 'do gbíri,
máa,
«Yo co gí sè 'do gbí wó gî, ndâ 'duù mì ye!
Yo yuu tí yo mí gbí ndâ vò i mì wó lá,
tacó yo bà gbo gbí ndâ i tí nó mbe kú pèè
mbí wó nò ta ndú;

⁵ tacó pí ndâ vò i mì wó kùro Mbíri a pí,

káa mbí Mbírì 'va tí ndâ vò i mì wó gí.

⁶ Yo bàkà ta yí ká a ña i tí nó náa yí táánò bàkà
ta yo nò,
yo ko mboo ndâ i mì wó náa yí táánò bàkà
ji yo nó ji yí ta bà só,
yo ñònòkò pe mbe me gó ndii ñìndi wó gí ta
bà sósò'ò ji yí
mí gbí 'visí tí nó náa yí táánò cu ta pe á
ji yo nò.

⁷ Yí táánò kù dùlù tí wó, yí táánò gbí dà,
à má éno, bàkà gbolò sé'i mítí wó,
te ngo ọ mí tà ọ wó.

Yí táánò kù koro có máa,
<Ye a gba ni, ye pí jàlambà,
ye me nawù ku lá,
ye jé gítí bà wa gbí wálá.>

⁸ Tacó éno, ndâ nò'o mì wó gí 'dáá gbí gbèè ọ;
ndâ vo-vò sé'i, ta bà wa gbí, ta làngawìrí,
bìndi àà kèjì gí bà doo yí ta wu,
tacó a wotí ká tí Mbe tí ndoo Mbírì
tí mbe kù waa có mítí wó.»

⁹ Káa ndâ kpo-kpò gba tí nó muu to tí nó táánò
mbe zingbà ta ni tí nò, delè mbe gbo gbí bà dù
ta yí gbí dà mì wó gí nó, kèjì gí bà wa gbí ta bà
tò kù ta o bà ñò ngúwu bà doo yí nò,

¹⁰ ndú bà ọ janga-jàngá gí ndii ta gúku gbolò
sé'i mì ni tí nò, kù 'deke tí ndú máa,
«Ákoo, ákoo gbolò gbata,
wò tí Babilóniyà tí gbolò gbata!

À galà nó a bà waa có mítí lo ká nó!»

¹¹ Ndâ mbe mà 'vèlè muu to tí nó bà wa yí ta
ngo ọ ndú,

12 tacó mbe sì 'véle ndâ dâ'bi, ta ndâ fádà, ta ndâ kpo-kpò i-banga náa à bàkà 'do tí ndá káráwá mì ndú káká'i wálá; mbe sì 'véle ndâ banga ó bòngó náa à bàkà 'do tí wú zéngé, ta ndâ mbùlà-mbùlà, ta ndâ bí-bi ñàlì mì ndú káká'i wálá; mbe sì 'véle ndâ banga pó kù mû, ta ndâ i-banga náa à bàkà 'do tí tì ya, ta ndâ ñinó náa à bàkà 'do tí ndâ mû nó káká'i wálá; mbe sì ndâ tende ña lii, ta ndâ banga duu mì ndú káká'i wálá;

13 ndâ banga pó i bà rò yâ, ta ndâ di, ta ndâ banga pó bàà, ndâ pe, ndâ bàà bà zó-zò, ndâ njú kô, ta ndâ i kó-ko, ndâ àràbíyà bà ja i, ndâ i-zógó-zogo — ndâ lilí ndâ 'duu — mì ndú káká'i wálá. Ndú bà dù kú 'deke tí ndú gítí gbata tí nó máa,

14 «Ndâ banga i tí nó táánò ta go ndú tí lo á ngé ndii gî nó
 kaa 'do tí lo ya gî,
 ndâ i-cìkítí, ta ndâ kpo-kpò i mì lo,
 ta bà tòngbaà mì lo táánò nó,
 gírìkì 'do tí lo gî,
 wò káká'i bà 'de ndi ndú wálá!»

15 Ndâ mbe mà 'véle tí nó táánò mbe kú 'de ndâ kpo-kpò i 'do mì ñii tí nó nó, bà rò janga-jàngá 'do tí wó gí ndii ta gúku gbolò sé'i mì wó nó, kú wa gbí, ta bà tò kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

16 «Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó
 táánò mbe kú yuu ndâ banga ña bòngó,
 mbe kú dù gbí ndâ dâ'bi,
 ta ndâ kpo-kpò i-banga jé'bé-je'be-jè'bè nó!

17 À voloko gbí ndâ kpo-kpò i tí nó gbí ndò o gî.»

Káa ndâ mbe kpo-kpò ndâ gbâ 'dáá gî, ta ndâ mbe kû nò 'vélè ta ndâ gbâ, ta ndâ mbe kû bàkà nèté gbí ndâ gbâ 'dáá gî, ta ndâ mbe gò ngo 'dáá gî, bà rò me 'dú,

¹⁸ kû wa gbí ta bà zeke ngûwu tí nò, ta bà 'deke tí ndú máa, «Rè 'bí gbata mbe me gbolò ndii gbata tí nò wálá!»

¹⁹ Ndú bà kaa njú to mí gbí muu ndú ta sé có kû wa ta gbí ta bà 'deke tí ndú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

«Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó
náa ndâ mbe ndâ kpo-kpò gbâ 'dáá gî táánò
'de i me gbolò 'do gbí wó nó!

À gálà nó a mòòkò bìndi wó.»

²⁰ «Yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i gítí i tí nò mbe 'de yí nò, ndâ 'duù gbíri.

Yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i, ndâ 'duù mì Mbíri,
ta ndâ mbe nò tú mì Mbíri,
ta ndâ mbe ma có mì Mbíri,
tacó Mbíri waa có mítí wó á muu yo gî.»

²¹ Ye mâ gii zeke'o, ye gii nò 'bí basili ta di gbí wo te 'bí duù mbe me gù go gbolò 'vuù nô, bìndi yí gii 'va gí tà kàpá ta wotí, ta bà 'dè có gí tàkò , máa,

«Áá bà 'va gbolò gbata tí nó tí Bàbìlóniyà nó mí
to
go bà 'va duù tí nò.

À káká'i bà nò Bàbìlóniyà wálá.

²² À káká'i bà 'di gbí ndâ kùndi,
ta gbí kòcò ndâ muu-cè,
ta gbí ndâ 'de, ta ndâ mòngò, gí kà wálá;

à káká'i bà 'de ndâ 'duù ñìnó ta banga nèté gbí
 'bì ndú nò kà wálá,
 a delè káká'i bà 'di gbí bà no i ta 'vuù jí kà
 wálá.

²³ À káká'i jí bà ñò ngba wu nje tàcu ta bèbìlì jí
 kà wálá,
 à delè káká'i bà 'di kòcò ndâ mbe kò ngú niì,
 ta kòcò ndâ ngú niì jí kà wálá;

tacó ndâ mbe mà 'vélè mì lo táánò
 a ndâ kpo-kpò 'duù muu to tí nô,
 wò táánò delè kù eendi ndâ 'duù ta ndâ i-
 bààcì mì lo.

²⁴ Wò táánò a bàndò bà ziki ndâ mbe ma có mì
 Mbírì,
 ta ndâ 'duù mì Mbírì,
 ta ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa àá táánò ziki
 ndú muu to tí nó nô.»

19

¹ Ye gii 'di 'bí i go kòcò ndâ 'duù me mbè nó kù
 ɾe-ɾe ta bà 'dè có jí gbírì máa,
 «À ùlù Mbírì!

'Válá, ta bà tòngbaà, ta wotí
 a ndâ i mì Mbírì mì ndoo,
² tacó yí kù waa có jáá ta yúcó.

Yí waa có mítí vò niì tí nó táánò tí mbe kili ndâ
 'dakò,
 mbe volò to tí nó ta ngbà-'dakò gí nó gí.

Yí kèèndè mbelè ndâ bòò mì wó tí Mbírì jì niì tí
 nò gí.»

³ Ye káká'i gii 'di kòcò ndâ 'duù tí nó kù ɾe-ɾe
 ta bà 'dè có, máa «À ùlù Mbírì! Tacó ngúwu bà
 doo niì tí nó kù ya jí yaà ká kpòò ya tí .»

4 Bindi ye giì nò ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò, ta ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù dù á ɾègbà jàlàmbà nó 'buku gbíro ndú mí to kù ùlù Mbírì pí jàlàmbà máa, «Go-i-tí-nò, à ùlù Mbírì!»

Kàráma bà ko niì mi 'Viì-rómbo

5 Bindi ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do pí jàlàmbà máa,

«Yo ùlù Mbírì mi ndoo,
yo tí ndâ bòò mi wó 'dáá gî,
yo tí ndâ mbe kù te duù mítí wó 'dáá gî;

ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì.»

6 Ye káká'i giì 'di i go kòcò ndâ mbè 'duù nó kù ni gí gbí tù ye go wo ngo tí cùù-cùù nô, kù ɾengà go gbí bà baraka i mi ngbàngbàrì nó, kù 'dè có máa,

«À ùlù Mbírì!

Tacó Mbe tí ndoo tí Mbírì mi ndoo, tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gî nó, kpónó a gba.

7 Ndoò dù ta tàkòcò ndoo pétékè'i,
ndoo dùlù tí ndoo,
ndoo te ɾè wó gí yaà,
tacó ɾi bà ko niì mi 'Viì-rómbo co gî.

Niì mi wó 'viindi tí wó gî.

8 À yuu ji yí a cèe ngbárángà bòngò, mbe ce go 'vi 'bi,»

(tacó cé-ce bòngò a mbó mi ndâ tó i tí nó náa ndâ 'duù mi Mbírì bàkà nô).

9 Di basìlì tí nò giì 'dè có ji ye, máa, «Cu ndâ có tí nó mí to: Ndâ 'duù tí nó náa à tè'é tí ndú gí bà ko niì mi 'Viì-rómbo nó a ndâ mbe tó pá.» Ye

mâ giì cu có tí nò gî, basìlì tí nò giì 'dè có ji ye, máa, «Ŋìnò a ndâ yúcó mì Mbírì.»

¹⁰ Bìndi ye giì kucuku muungbó ye mí kùro basìlì tí nò, tacó wàa ye 'ví ùlù yí, káa yí giì 'dè có ji ye, máa, «Bàkà ña i tí nò lá! Ye a ka lo bòò, ye delè a ka ndâ ná'vindí lo bòò go wò mbe kù zèè yúcó mì Jézù. Ùlù Mbírì!» Tacó yúcó mì Jézù a i mbe je wotí ji ndâ mbe ma có mì Mbírì.

Mbe kù o cé-ce jùwádì

¹¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò njekèjì tàrì ngàà, bìndi ye giì ñò cé-ce jùwádì kù rò tìyò kà. Rè 'duù tí nó mbe kù o jùwádì tí nò nó a Jáá, ta 'bí a Yúcó, yí kù waa có ta yúcó, yí delè kù gò gó ta nderè.

¹² Ndâ ñì ɾo wó kù zì gbí kù kélè go ngba wu. Yí giì leke ndâ i-gba me mbè mítí muu wó; bìndi áá giì cu 'bí rẹ mí tìro wó, náa 'bí 'duù mbe 'dì gbí rẹ tí nò wálá, à káa yí.

¹³ Bòngo tí nó náa yí yuu nó bi ta mbelè. Bìndi rẹ tí nó náa à kù tè ta é tí wó nó a, «Có-mì-Mbírì!»

¹⁴ Ye giì ñò ndâ àsikéřì gbírì yuu ndâ ngbárángà cèè bòngò ólé-ólé kù ko ta tàkò 'duù tí nó pí ndâ cé-ce jùwádì delè.

¹⁵ Ndâ có gbí nje wó zì go sızò tí i bà saaka ta ndâ 'duù muu to tí nó, yí bà zogo ndú ta wotí; yí bà 'dò ndâ nèbítì gbí gùù bà pee nèbítì ju kpo-tàkòcò mì Mbírì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gî.

¹⁶ À giì cu rẹ mítí bòngò mì wó 'vii ta gbí lú kò wó, máa, «Gba-mì-ndâ-kpo-kpò-gba, Mbe-tí-ndâ-mbe-tí-ndâ-'duù.»

17 Bìndi ye gii ñò 'bí basìlì kù rò tíyò muu ñi kù tè'é tí ndâ nuu mbe kù o có gbí pípiri á tàrì 'dáá gí ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Yo gí , yo kili tacó bà zò gbolò kô-njewu mì Mbíri,

18 gí bà zò yâ ndâ kpo-kpò gba, ta yâ ndâ gba gó, ta yâ ndâ ngáángbá 'dakò, ta yâ ndâ mbe o ndâ jùwádì, ta yâ jùwádì mì ndú ta yâ ndâ 'duù 'dáá gí: ndâ i-zógó-zogo ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá, ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì.»

19 Ye delè gii ñò ndâ kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tìro wó nó, ta ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, kili ta ndâ àsikèrì mì ndú tacó bà tè 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jùwádì nó, ta ndâ àsikèrì mì wó, ta gó.

20 Káa gó gii co gbí ñò ndâ kàzà tí nó ta sù mbe 'dòkò có mì wó tí mbe bàkà ndâ seřè kù ee ta ndi ndâ 'duù tí nó mbe ka mbó mì kàzà tí nó mí tìro ndú, mbe kù ùlù sùrà wó nó gí. Bìndi áá gii 'vaka ndú sósò'ò tí wu ndú gí tà kàpá wu kpò-kpó-tè-liì mbe kù doo .

21 Bìndi 'duù tí nó mbe ki tí wó pí jùwádì nó gii ziki sè ndâ 'duù mì ndú ta sìzò, sìzò tí nó náa yí ziki ta ndú ñò gí 'do gbí nje wó; bìndi ndâ nuu 'dáá gí gii zò bà yê tí ndú cee mí tí ndâ ku ndú.

20

Ndoò álifì gbaànjé

1 Ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò 'bí basìlì kù gí 'do gbíri gí to ta i bà njaanga nje guù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó, gii je kpùrù'vù gínjírì 'bí wó.

² Basìlì tí nò gii zèè gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo, tí gùlù kpoo tí nó, tí mbe Vò-'duù-tí-nò, delè tí Gba-wàtà nó, bìndi yí gii ẹre yí, tacó wàa yí 'ví dù gbí wú ta ndoò 1,000,

³ yí mâ gii ẹre kàzà tí nò gî, yí gii te yí gbí gínjìrì 'va mí gbí gùù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó, bìndi yí gii nè nje gùù rítí gí tàkò wó. Tacó wàa, yí 'ví ee ta ndi ndâ 'duù káká'i lá, yee tí o bà cee ndâ ndoò tí nó 1,000 nò, má kózò gî, à 'ví gii njaanga yí 'do gbí wú ta làmbu o njí'dí.

⁴ Ye mâ gii zeke'o, ye gii nò ndâ jàlàmbà, ta ndâ 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndâ mbe waa có nó kù ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó. Ye delè gii nò ndâ lilí ndâ 'duù tí nó náa àá táánò saaka miri ndú muu to tí nó tacó bà 'dè yúcó gítí Jézù, delè tacó bà ma có mì Mbíri, mbe biya bà ùlù kàzà tí nó gî, delè mbe biya bà ùlù cè tí wó gî, mbe ka mbó mì wó mí tìro ndú lá, ndú delè ka mítí 'bì ndú lá nô. Ndú 'vala ndi ndú gî, bìndi ndú gii dù tí ndâ kpo-kpò gba ta ndâ Bìndi-Mbíri ta ndoò 1,000.

⁵ Nìnò a kpédélé bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú. Sè ndâ 'bí ku 'vala ndi ndú lá, yee tí o bà cee ndâ ndoò tí nó 1,000 nô.

⁶ Ndâ 'duù nìno mbe 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gbí kpédélé o bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú nò, a ndâ mbe tó pá, ndú delè a ndâ tó 'duù, náa wotí bà ziki ndú bà dù tí ku tí nó kèjì káká'i nó wálá. Ndú bà dù tí ndâ bu-Mbíri mì Mbíri, ndú bà dù tí ndâ bu-Mbíri mì Bìndi-Mbíri, ndú delè bà dù tí ndâ gba ta ndâ Bìndi-Mbíri ta ndoò 1,000.

Bà co gbí nò Gba-wàtà

⁷ Áá bà njaanga kàzà tí nò 'do gbí zàà á bìndi bà cee ndâ ndoó tí nò 1,000 nó.

⁸ Tacó wàa, yí 'ví ya gí bà eendi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî; yí delè 'ví ya gí bà kili ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, ndâ Gógì ta ndâ Màgógì, go tùmèrè gítí bà tè Mbírì ta gó.

⁹ Ndú gii 'vèè cee muu to tí nó gî, ndú gii se bàndò bà dù ndâ 'duù mì Mbírì, tí tó gbata mì Mbírì 'dee gî. Káa wu gii nì gítí ndú 'do gbírì, wu tí nò gii mii ndú gî.

¹⁰ Káa à gii 'va mbe eendi ndâ 'duù gítí gó ta Mbírì nò mí tà gbolò wu kpò-kpò-tè-liì tí nó náa á 'vaka ndâ kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, ta sú mbe 'dòkò có mì wó, mí tà nô. Ndú bà dù gbí gbolò sé'i kà ta síí gbí wálá dúú bà ya tí .

Ndòngbú bà waa có

¹¹ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò gbolò cé-ce jàlàmbà ta 'duù pí , bìndi ye gii ò ndâ to ta tàrì ta'va 'do kùro 'duù tí nó gî, káa ye gii ò bàndò tí nó náa ndú ta'va ya gítí nó lá.

¹² Káa ye gii ò ndâ ku, ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ táangbà 'duù kù rò tíyò kùro jàlàmbà. Áá gii njaanga ndâ 'bí wáràgà, à delè gii njaanga wáràgà mì ndâ 'válá. Bìndi à kù gii waa có mítí ndâ ku 'vii ta ndâ òa i tí nó náa ndú táánò kù bàkà muu to tí nó, á go có tí nó náa àá táánò cu mí gbí ndâ wáràgà tí nó nô.

¹³ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò ndâ 'duù ònó mbe cì mí tà ngo, ta ndâ ku ònó náa à duu ndú dúú-duu nó, 'vala ndi ndú 'dáá gî, bìndi à kù gii waa có mítí ndú 'vii ta ndâ i tí nó náa ndú táánò bàkà sì ndú tí wu ndú nô.

¹⁴ Bìndi à giì 'vaka ndâ Ku, ta 'Bá mì ndâ ku mí tà gbolò wu kpò-kpó-tè-lii. Gbolò wu tí nò a bà só bà cì ku.

¹⁵ Káa àá táánò má cu rẹ 'duù mí gbí wáràgà mì ndâ 'válá lá, à kú 'va yí mí gbí gbolò wu kpò-kpó-tè-lii tí nò.

21

Ndâ ngú tàrì ta ngú to

¹ Ye mà giì zeke'o ye giì nò ngú to, ta ngú tàrì, tacó ndâ kpédélé to, ta kpédélé tàrì ta'va gî, ngo delè wálá.

² Ye bà-i-nò giì nò ngú Jèrùzàlémè, tí gbolò gbata tí nó náa à kaa mò ji Mbířì gî nó, kú gi 'do gbířì mì Mbířì go ngú niì mbe zaa gî kú ya gî mì 'dakò mì wó nò.

³ Bìndi ye giì 'dì kòcò 'duù kú 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà pí jàlàmbà, máa, «Ŋò nò, Mbířì gî ta 'bá mì wó gí gbí òkò tí ndâ 'duù gî, yí kẹ̀jì gí bà 'vala gbí òkò tí ndâ 'duù, ndâ 'duù bà dù tí ndâ 'duù mì wó, bìndi yí bà dù tí Mbířì mì ndú; yí tí Mbířì bà dù ngbé mì ndú ta ndâ 'duù.

⁴ Yí bà dù tí mbe tořo ngo-řo 'do tà řo ndâ 'duù; ku káká'i bà dù wálá, ndâ bà tè kò'o, ta bà wa gbí, ta sé'i, káká'i bà dù wálá; tacó ndâ ká i tí nó táánò kùřo nó ndii ya gî.»

⁵ Bìndi 'duù tí nó mbe ki tí wó pí jàlàmbà nó giì 'dè có ji ye máa, «Ŋò ye bàkà ndâ i tí ngú ndú 'dáá gî.» Yí giì 'dè 'bí có ji ye káká'i, máa, «Cu ndâ có tí nò, tacó ndú a ndâ yúcó náa 'duù 'ví tee njembí wó á mítí ndú.»

⁶ 'Bí có náa yí giì 'dè ji ye gbí ndò muu ñìnò éno máa, «À cee gî! Ye a kpédélé'i; ye delè a

ndòngbú i, ye a bà 'bità ndâ i; ye delè a bà yee nje ndâ i. Ye bà cu ngo ji 'duù ònó ta go ngo tí wó nó 'do bàndò bà 'va ngo 'válá sínò.

⁷ I-nambeeé náa ye bà je ji 'duù ònó mbe kpò nje vò i gî nó a bà dù ye tí Mbírì mì wó, bìndi 'duù tí nò bà dù tí 'viì mì ye.

⁸ Káa, à má gítí ndâ 'duù ònó tí ndâ mbe gúku, mbe biya bà tee njembí ndú mítí Mbírì gî, tí ndâ vóló-volo 'duù, ta ndâ mbe zi ku, ta ndâ vo-vò mbe nò vò ndô, ta ndâ mbe yeè, ta ndâ mbe ùlù ndâ sú mbírì, gii je ndâ mbe 'véřè, 'dáá gî, bàndò mì ndú a i gbí gbolò gó wu, ònó bà dù tí bà só bà cì ndú nò.»

Ngú Jèrùzàlémè

⁹ 'Bí basìlì gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ basìlì tí nó táánò vò-nje só mbe vaka ndâ ndòngbú ndâ ña ñi nò'o nó gii tè'è tí ye, máa, «Gì, wàa ye 'ví túbà tí ngú Nii tí nó tí nawù 'Viì-rómbo nó ji wò.»

¹⁰ Basìlì tí nò bà-i-nò gii te ye ta wotí mì Bèri ya tí gí pí 'bí njà gú. Bìndi yí gii túbà Jèrùzàlémè tí tó gbata mì Mbírì kù gí to 'do gbírì

¹¹ ta ngba Mbírì ngbézé-ngbeze-ngbèzè.

¹² À gii bì gí tàkò a gbolò ndùgù mbe me njà ngéé gí yaà ta ndâ njekèjì tí muu'bi-nje só, ta ndâ basìlì kù ù ndâ njekèjì ndùgù tí nò; bìndi áá gii cu řè ña ndâ 'viì mì Ìzìriyélì muu'bi-nje só mítí ndâ njekèjì ndùgù tí nò muu'bi-nje só nò gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹³ Ndâ njekèjì ndùgù ta'ò mò gí ngbóngbó, ta'ò mò gí gbí'dè, ta'ò mò gí wáá, bìndi ta'ò mò gí tàbú.

14 À sè tà ndùgù gbata tí nò ta ndâ díí muu'bi-nje só, náa à cu ɽè ndâ tú mì 'Viì-rómbo mítí ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

15 Basìlì tí nò táánò mbe kù 'dè có ta ye nò zèè mí 'bì wó a i bà 'vii i náa à bàkà 'do tí dâ'bi, tacó bà 'vii ta gbí gbata, ta ndâ ndùgù gbata, ta ndâ njekèjì ndùgù gbata.

16 Basìlì tí nò mâ gù 'vii cìkii ndùgù, ta còmuu có tà'i, ta tà kpalà gí yaà, yí gù 'de ndú 'dáá 'vii ká 'vii, 1,500 méyìlì.

17 Yí mâ gù 'vii mí su-sú ndùgù go bà 'vii i mì ndâ 'duù nó, à gù gí a sáá 'bì wó 144.

18 À bì su-sú ndùgù gbata tí nó ta 'bí ɲa duù ta kútí cèkè-cèkè éno, bìndi à gù bì ndâ 'bá gbí ta 'bí ɲa ngbárángà dâ'bi náa à kù zeke'o co gbí lu gí.

19-20 À gù ɽègè bà sè ndùgù gbata tí nò ta ndâ banga tende ɲa duù muu'bi-nje só.

21 À gù bàkà ndâ i bà nè ndâ njekèjì ndùgù tí nò 'dáá gí 'do tí 'bí ɲa banga ó duù mbe kpóló-kpolo, gbèè njekèjì ta gbèè kpâ-duù, gbèè njekèjì ta gbèè kpâ-duù. Bìndi à gù bàkà ndâ kpokèjì tí nó mbe có gbí u gbata nó 'dáá gí ta cèè dâ'bi náa à kù zeke'o lu gbí gí.

22 Ye ɲò 'bá-Mbíri gbí gbata tí nó lá, tacó ndâ Mbe tí ndoo tí Mbíri mbe bàkà ndâ i 'dáá gí, ta 'Viì-rómbo, a ndâ 'bá-Mbíri kà.

23 Nèté mì ndâ 'duù gbí gbata tí nó ta ngba ɽi wálá, nèté mì ndú delè ta ngba pì wálá, tacó Mbíri kù tòngbaà kà, bìndi 'Viì-rómbo a kùpò bà tù wu mì ndâ 'duù kà.

²⁴ Gbata tí nò bà tòngbaà ji ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, bìndi ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó bà ya gí bà tubà ndâ i ma mì ndú mí gbí .

²⁵ Ndâ njekèjì ndùgù gbata tí nò bà dù ká nga-ngàà ta ɾì 'dáá gî, o delè jé gí bà bèè kà wálá.

²⁶ Ndâ 'duù muu to tí nó bà ya ta ndâ kpo-kpò i mì ndú gí kà.

²⁷ 'Bí i ñìnó náa yí me cèè i lá nó gí bà dí kà wálá, 'duù ñìnó mbe kù bàkà ndâ i-nô, delè tí mbe kù 'dè 'vére nó, delè bà 'dò kò wó mí kà wálá. À káa ndâ 'duù ñìnó náa à cu ɾè ndú mí gbí wáràgà 'válá mì 'Viì-rómbo gî nó ká bà ɾì gí gbí gbata tí nò.

22

¹ Bìndi basìlì tí nò gù tubà pù ngo 'válá ta ngo gbí ngbáràngà'i ta ña wálá kù 'va 'do pí ndâ jàlàmbà mì Mbíɾì, ta jàlàmbà mì 'Viì-rómbo,

² kù ì ngèlè co gbí u gbolò kpokèjì gbí gbata; ndâ mù-'válá sósò'ò gù kù mí tí ngo tí nò, gbaànjé tìto kè'bî, gbaànjé kè'bî. À gbí gbèè mù a ndâ ndo mù muu'bì-nje só; gbèè mù kù ɾì a ndo mù gbaànjé gbí pì. Ndâ kpà mì ndâ mù tí nò a yeè tacó tí ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî.

³ 'Duù ñìnó náa Mbíɾì ì njà mítí wó gî nó bà dù gbí gbata tí nò gbaànjé wálá, à káa ndâ jàlàmbà mì Mbíɾì, ta jàlàmbà mì 'Viì-rómbo, ta ndâ bòò mì Mbíɾì ká bà dù kù ùlù yí kà.

⁴ Ndâ bòò mì Mbíɾì nò bà ñò gbíro wó, bìndi àà bà cu ɾè wó mí tìro ndú.

⁵ O bà bèè gbí gbata tí nò káká'i wálá; nèté mì ndâ 'duù ká bà dù ta ngba wu nje kùpò wálá,

nèté mì ndú delè bà dù ta ngba ɾi wálá, tacó Mbe tí ndoo tí Mbírì bà dù tí ngba'o mì ndú, bìndi ndú bà dù tí ndâ gba mbe kù zogo to tí nó dúú bà ya tí .

Bà gì Jézù

⁶ Basìlì tí nò bà-i-nò gù 'dè có ji ye éno máa, «Ndâ có tí nó a ndâ yúco ta kponje gítí ndú wálá, náa Mbe tí ndoo tí Mbírì tí mbe kù je Bèri ji ndâ mbe ma có mì wó tuu ta basìlì mì wó, gí bà túbà ndâ i tí nó kpónó-kpónó kèjì gí bà bàkà tí nó ji ndâ bòò mì wó,

⁷ máa, <Wélégí, yo koɾo muu yo, máa, ye kpónó-kpónó kèjì nô.> 'Duù ñinó mbe kpolo tí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó a mbe tó pá.»

⁸ Ye tí Jòvànì a 'duù ñinó mbe 'di ndâ có tí nó gí, ye delè ñò ndâ i tí nó gí. Ye mâ gù 'di ndâ có tí nó 'dáá gí, ye delè mâ gù ñò ndâ i tí nó 'dáá gí gí, ye gù kucuku muungbó ye mí kùɾo basìlì tí nó mbe túbà ndâ i tí nó ji ye nò, wàa ye 'ví ùlù yí,

⁹ káa yí gù 'dè có ji ye máa, «Bàkà i tí nó lá! Ye ngbá ká a bòò mì Mbírì go yo ta ndâ ná'vindí lo tí nó mbe kù ma có mì Mbírì, ta ndâ 'duù ñinó 'dáá gí mbe kù kpolo tí ndâ có tí nó náa wò cu mí gbí wáràgà tí nó, nô. À ùlù Mbírì.»

¹⁰ Basìlì tí nò gù 'dè có ji ye káká'i máa, «Nè ndâ có mì Mbírì náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó mí gbí kùrú lá, tacó o dooko gí.

¹¹ Si mbe bàkà vò i 'ví ya gí kùɾo ta bà bàkà vò i; si zu 'duù 'ví ya gí kùɾo ta bà dù tí zu 'duù; 'duù ñinó jáá kùɾo Mbírì nó 'ví ya gí kùɾo ta bà

dù tí 'duù jáá kùro Mbírì; wàa tó 'duù 'ví ya gí kùro ta bà tí tó 'duù kùro Mbírì.»

¹² «Yo kpolo tí yo máa ye kèjì kpónó-kpónó; ye kèjì ta mboo tàkò ndâ nèté mì yo go ònó náa a tí nó jì yo.

¹³ Ye a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i; ye a kùro tèmè, káa ye delè a ndòngbú tèmè; ye a bà 'bità i, káa ye delè a bà yee nje i.»

¹⁴ Ndâ mbe caka ndâ bòngò mì ndú ngbáràngà'i a ndâ mbe tó pá, tacó éno, áá mì ndú a yúco tacó bà zò ndo mù tí nó mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù nô, delè tacó tacó wàa ndú 'ví 'de ta kpokèjì bà rì gí gbí gbata co tí njekèjì ndùgù.

¹⁵ À kù dù á sè á kapí ndùgù a ndâ vóló-volo 'duù, ta ndâ mbe yeè, ta ndâ mbe nò vò ndô, ta ndâ mbe zi ku, ta ndâ mbe ùlù ndâ sú mbírì, gii je ndâ 'duù ònó 'dáá gí ta go bà bàkà ndâ i ònó mbe 'vii ro 'bá lá tí ndú nô.

¹⁶ «Ye tí Jézù tuu basìlì mì ye ta yúco tí nó jì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ ye. Ye a 'vii-gù Dàvidè tí gbolò gba, ye delè a dōngú mbe tòngbaà ta nje yé.»

¹⁷ Ndâ Bèrì ta ngú Niì kù tè'è tí máa, «Gì .» Káa 'duù ònó mbe 'dì có tí delè 'ví tè'è Jézù, «Gì !» Wàa 'duù ònó ta go ngo tí wó nó delè 'ví gí , si 'duù ònó ta go bà njù ngo tí wó nó 'ví njù ngo tí nó mbe kù je 'válá nó sínò.

Bà gbo nje có

¹⁸ Ye kù ci yo tí ndâ 'duù tí nó mbe 'dì ndâ có mì Mbírì náa à cu mí gbí wáràngà tí nó nó, máa, 'duù má suu kò mítí 'bí có tí nó, Mbírì bà suu kò

mítí ndâ nji nò'o tí nó náa à 'dè có gítí ndú gbí wáràgà tí nó nó mítí 'duù tí nò,

¹⁹ káa 'duù má ne tí 'bí có gbí wáràgà có mì Mbíri nó, Mbíri bà si 'duù tí nò 'ví zò ndo mù tí nó mbe kù je 'wálá ji ndâ 'duù náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá, Mbíri delè bà si 'duù tí nó 'ví ya gí gbí gbata mì wó tí Mbíri náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá.

²⁰ 'Duù tí nó tí mbe kù 'dè yúcó gítí ndâ i tí nò nó kù 'dè có máa, «Ye kèjì kpónó-kpónó ta kponje gítí wálá.» Go-i-tí-nò! Gí , Mbe tí ye Jézù!

²¹ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè ji yo 'dáá gî.

Ndogo
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mî Mbîrî ta ndâ 'duù
New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa